

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Aika 21.06.2022, klo 14:00 - 18:05

Paikka Kaupungintalo, kokoushuone Brahe ja Teams-etäyhteys

Käsitellyt asiat

- § 138 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 139 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 140 Kaupunginvaltuuston 13.6.2022 kokouksen päätösten täytäntöönpano**
- § 141 Lausunto TE-palvelut 2024 uudistuksen lainsäädännöstä**
- § 142 Löytösuon tuulivoimapuiston osayleiskaava vireille**
- § 143 Lausunto ABO Wind Oy:n ja Metsähallituksen Kivikankaan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta**
- § 144 Kajaanin kaupunkikonsernin talousarvio-ohje vuodelle 2023 ja taloussuunnitelma 2024-2025**
- § 145 Kaupunginhallituksen lausunto Kajaanin Vesi -liikelaitoksen jätevedenpuhdistamon esisuunnitelmaan**
- § 146 Ympäristöterveydenhuollon järjestäminen Kainuussa 1.1.2023 alkaen**
- § 147 Kaupungin tietoturvan sisäisen valvonnan seurantaraportti**
- § 148 Lausunto kotoutumisen edistämisestä annetun lain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta**
- § 149 Työryhmän perustaminen Kainuun hyvinvointialueen kanssa Karpalo ja Temppu hankkeiden edistämiseksi**
- § 150 Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus**
- § 151 Kaupunginhallituksen tiedoksi merkittävät asiat**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Teuvo Hatva, puheenjohtaja
Eero Suutari, 1. varapuheenjohtaja
Miikka Kortelainen, 2. varapuheenjohtaja
Päivi Fonselius
Auli Halonen, poistui 16:30
Tea Heikkinen, poistui 16:57
Marjatta Immonen
Anne Kemppainen, saapui 14:07
Pasi Kilpeläinen, saapui 14:05, poistui 16:20
Helena Ohtonen
Minna Partanen, varajäsen, saapui 16:58
Tero Paukkeri

Muut saapuvilla olleet

Tuija Aarnio, Hallintojohtaja, sihteeri
Eila Aavakare
Jussi Heikkinen, Tekninen johtaja
Sirpa Kemppainen, Va. sivistysjohtaja
Tiina Kyllönen
Tarja Lempeä, Talousjohtaja
Aki Räisänen
Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja, esittelijä

Poissa

Silja Keränen

Allekirjoitukset

Teuvo Hatva
Puheenjohtaja

Eero Suutari
Puheenjohtaja
§142

Tuija Aarnio
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

21.06.2022

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Pöytäkirja on tarkastettu kokouksessa.

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja julkaistaan Kajaanin kaupungin verkkosivuilla 24.6.2022 alkaen.

Tuija Aarnio, hallintojohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

§ 138

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Todetaan kokous laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Myönnetään pöytäkirjaan merkityille muille osallistujille läsnäolo- ja puheoikeus.

Päätös

Hyväksyi.

Auli Halonen, Aki Räisänen, Päivi Fonselius, Eila Aavakare, Tero Paukkeri, Pasi Kilpeläinen, Anne Kemppainen ja Jari Tolonen osallistuivat kokoukseen Teams-etäyhteydellä, muut olivat paikalla kokoushuone Brahessa.

Kokouksen alussa oli iltakouluasia toisen asteen koulutuksen järjestäminen klo 14.05 - 15.05 KPMG Oy (Antti Kääriäinen, Anu Kangasniemi, Aki Laitinen, Tero Takalo ja Johanna Karppinen) ja Risto Hämäläinen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

§ 139

Pöytäkirjan tarkastus

Hallintosäännön 147 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Mikäli kokouksen aikana ilmenee teknisiä ongelmia, ettei pöytäkirjaa saada valmiiksi, tarkastetaan pöytäkirja sähköpostikuittauksin kokousta seuraavana torstaina. Tällöin pöytäkirjan tarkastavat vuorollaan toimielimen kaksi jäsentä sukunimensä mukaisessa aakkosjärjestyksessä.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Tämän kokouksen pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hyväksyi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

§ 140

Kaupunginvaltuuston 13.6.2022 kokouksen päätösten täytäntöönpano

KAJDno-2022-183

Valmistelija / lisätiedot:

Tuija Aarnio

tuija.aarnio@kajaani.fi

Hallintojohtaja

Keskushallinto saattaa kaupunginhallitukselle tiedoksi ja asianmukaisessa järjestyksessä täytäntöönpantavaksi kaupunginvaltuuston 13.6.2022 kokouksen päätökset. Pöytäkirja on nähtävillä Kajaanin kaupungin verkkosivuilla.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus merkitsee kaupunginvaltuuston 13.6.2022 kokouksen päätökset tiedoksi ja asianmukaisessa järjestyksessä täytäntöönpantaviksi.

Päätös

Hyväksyi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

§ 141

Lausunto TE-palvelut 2024 uudistuksen lainsäädännöstä

KAJDno-2022-563

Valmistelija / lisätiedot:
Risto Hämäläinen
risto.i.hamalainen@kajaani.fi
Kehitysjohtaja

Liitteet

1 Liite Kajaanin kaupungin lausunto tepa laki KH 210622

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämisestä koskevaksi lainsäädännöksi. Lausuntopyyntönumero: VN/558/2022. Lausunto annetaan Lausuntopalvelussa, jossa myös esitysluonnos 6.5. on tutustuttavissa osoitteessa: <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=c26ced2c-970d-4326-a03b-6bfb87a4e1f8>

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki työvoimapalveluiden järjestämisestä, jossa säädettäisiin kunnan järjestämisestä työvoimapalveluista ja niihin liittyvistä tehtävistä. Nykyinen laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta kumottaisiin.

Vastuu työnhakijoille sekä yrityksille ja muille työnantajille tarjottavista työvoimapalveluista siirrettäisiin pääosin kunnille. Työvoimapalveluiden järjestäminen ja muut työvoimapalveluihin liittyvät lakisääteiset tehtävät muodostaisivat kunnille uuden valtionosuustehtävän. Työttömyysetuuksien rahoitusvastuita uudistettaisiin siten, että kunnan rahoitusvastuu laajenisi työmarkkinatuen lisäksi koskemaan peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa. Lisäksi rahoitusvastuu alkaisi nykyistä työmarkkinatuen rahoitusvastuuta aikaisemmin ja kasvaisi portaittain työttömyyden pitkittyessä. Kunnan rahoitusvastuu ei myöskään katkeaisi työttömyysturvalaissa tarkoitettuun työllistymistä edistävään palveluun osallistumisen ajalta kuten nykyisin. Työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtyessä kunnille, kunnilla olisi nykyistä paremmat mahdollisuudet vaikuttaa työttömyysetuuksista syntyvään rahoitusvastuuseen järjestämällä työttömille palveluja, jotka johtavat tehokkaasti työllistymiseen avoimille työmarkkinoille.

Valtiolla olisi jatkossakin kokonaisvastuu työllisyydestä ja työvoimapalvelujärjestelmän valtakunnallisesta toimivuudesta. Valtio vastaisi kuntien työllisyydenhoidon tehokkuuden seurannasta ja arvioinnista sekä laillisuusvalvonnasta. Valtio tarjoaisi työvoimapalveluihin liittyvät valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut sekä ylläpitäisi valtakunnallisia tietovarantoja.

Valtion paikallisviranomaisina toimivat työ- ja elinkeinotoimistot lakkautettaisiin ja niiden nykyisin hoitamat tehtävät, joita ei ehdoteta siirrettäväksi kunnille, sijoitettaisiin valtionhallinnon sisällä uudelleen pääosin KEHA-keskuksen tehtäviksi. Poikkeuksena

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

olisivat työ- ja elinkeinotoimiston nykyisin hoitamat työntekijän oleskeluluvan osalupaan liittyvät tehtävät, jotka siirrettäisiin Maahanmuuttovirastolle.

Laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta kumottaisiin ja korvattaisiin uudella lailla työllistymistä edistävästä monialaisen tuen yhteistoiminnasta.

Työllisyyspäällikkö Milla Tikkanen on valmistellut liitteenä olevan ehdotuksen kaupungin lausunnoksi, jota on käsitelty kaupunginhallituksen työllisyysjaoston kokouksessa 8.6. Sen lisäksi kaupunki on mukana TYP-johtajien yhteisessä lausunnossa, joka oheisliitteenä. Oheisliitteenä myös Kuntaliiton lausunto esitysluonnoksesta.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus antaa luonnoksesta hallituksen esitykseksi julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi liitteen mukaisen lausunnon.

Päätös

Hyväksyi.

Kehitysjohtaja Risto Hämäläinen ja työllisyyspäällikkö Milla Tikkanen olivat asiantuntijoina kokouksessa asian esittelyn ajan.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallitus, § 41, 22.02.2022

Kaupunginhallitus, § 142, 21.06.2022

§ 142

Löytösuon tuulivoimapuiston osayleiskaava vireille

KAJDno-2021-1327

Kaupunginhallitus, 22.02.2022, § 41

Valmistelijat / lisätiedot:

Kirsi Kyllönen, Piia Väyrynen

kirsi.kyllonen@kajaani.fi, piia.vayrynen@kajaani.fi

kaavasuunnittelija, Vs. kaupunginarkkitehti

Liitteet

1 LIITE 1. Kaavoitusaloite Ilmatar Kajaani Oy

Tuulivoimahankkeen kuvaus

Ilmatar Energy Oy:n omistama hankeyhtiö Ilmatar Kajaani Oy suunnittelee Kajaanin länsirajalle sijoittuvalle Löytösuon alueelle tuulivoimapuiston rakentamista ja on tehnyt Kajaanin kaupungille aloitteen osayleiskaavan laatimisesta tuulivoiman sijoittamisen mahdollistamiseksi. Löytösuon tuulivoimahankkeen suunnittelualue rajautuu lännessä Kajaanin ja Pyhännän väliseen kuntarajaan ja Piiparinmäen tuulivoimaosayleiskaavaan. Alue sijaitsee pohjoisosaltaan Siikalatvan kunnanrajan tuntumassa. Hankealue sijaitsee Vuolijoen taajamasta noin 1,5 km länteen ja Kajaanin taajamasta yli 30 km lounaaseen. Lähin asemakaavoitettu alue on Vuolijoen asemakaava noin 1,5 km etäisyydellä.

Alustavan suunnittelutilanteen mukaan Löytösuon noin 45 km² alueelle voitaisiin sijoittaa noin 30 tuulivoimalaa. Löytösuon tuulivoimahankkeen esiselvitystä on ohjannut vähintään kahden kilometrin asutusetäisyys suunniteltujen voimalasijaintien ja lähimmän vakituisen asutuksen ja vapaa-ajan asutuksen välillä. Tuulivoimalat tulevat olemaan toteuttamisajankohdan teknologian mukaisia. Hankkeelle laaditaan ympäristövaikutusten arviointiohjelma (YVA), jossa vastaavana viranomaisena toimii Kainuun ELY-keskus. Ilmatar Energy Oy on saanut Puolustusvoimilta hyväksyvän lausunnon. Kaavarajaus, voimaloiden sijoittelu ja voimaloiden kokonaismäärä tarkentuvat kaavaprosessin aikana.

Kainuun maakuntakaava

Hankealue on pääosin maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030). Alustavan suunnittelualueen kaakkoisosassa sijaitsee Kainuun maakuntakaava 2020:n ja vaihemaakuntakaava 2030:n osoittama ulkoilureitti ja Kainuun vaihemaakuntakaava 2030:n osoittamat kaksi turvetuotantoaluetta. Osaksi hankealueen sisäpuolella kaakkoiskulmassa sijaitsee Kainuun maakuntakaava 2020:n osoittama tärkeä pohjavesialue. Suunnittelumääräyksen mukaan pohjavesien pilaantumis- ja muuttumisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle pohjavesialueista tai

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

suojattava niin, että pohjavesialueen käyttökelpoisuus vedenhankintaan ei vaarannu. Alueella tulee huolehtia pohjavesien suojelun ja maa-ainesten ottotarpeiden yhteensovittamisesta.

Kainuun maakuntakaava 2020:ssa ja Kainuun vaihemaakuntakaava 2030:ssa alueen etelä- ja pohjoispuolille on osoitettu luonnonsuojelualueet. Hankealue rajautuu lännessä Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2030:n osoittamaan tuulivoimaloiden alueeseen Piiparinmäki-Kokkosuo. Hankealue rajautuu koillisessa Kainuun vaihemaakuntakaava 2030:n osoittamaan moottorikelkkailureittiin sekä Kainuun maakuntakaava 2020:n ja vaihemaakuntakaava 2030:n osoittamaan pääsähköjohto 400 kV. Hankealueen välittömässä läheisyydessä koillisessa sijaitsee myös Kainuun maakuntakaava 2020:n ja vaihemaakuntakaava 2030:n osoittama pääsähköjohdon yhteystarve 110 kV sekä Vuolijoen taajaman läheisyydessä Kainuun vaihemaakuntakaava 2030:n osoittama pääsähköjohdon yhteystarve 400 kV.

Kainuun vaihemaakuntakaava 2030:n yleinen suunnittelumääräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa ja muussa alueidenkäyttöä koskevassa suunnittelussa tulee tarkistaa kiinteitä muinaisjäännöksiä ja muuta arkeologista kulttuuriperintöä koskeva ajantasainen tieto museoviranomaisten ylläpitämistä rekistereistä ja arvioida yhteistyössä museoviranomaisten kanssa mahdollisten aluetta / kohdetta koskevien selvitysten tai tutkimusten tarve.

Kainuun maakuntakaava 2020:n ja Kainuun vaihemaakuntakaava 2030:n osoittama matkailun vetovoima-alue sijaitsee idässä hankealueen läheisyydessä. Matkailun vetovoimamerkinällä osoitetaan maakunnan matkailu- ja virkistystoiminnan kannalta merkittävimmät aluekokonaisuudet. Niihin sisältyvät matkailukeskusten alueet ja niihin liittyvät virkistys-, suojelu- ja muut alueet, joista on mahdollista kehittää matkailu- ja virkistystoimintaa palveleva laaja kokonaisuus.

Löytösuon tuulivoimahankkeen kaava-alueella ei ole esitetty tuulivoimarakentamisen alueena Kainuun voimassa olevassa tuulivoimamaakuntakaava 2030:ssa. Kainuun maakuntavaltuusto on tehnyt 17.6.2019 päätöksen Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamisen käynnistämisestä (10 §). Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035:n luonnoksessa Kajaanin Löytösuon alueelle on osoitettu noin 15 km² kokoinen tuulivoima-alue (tv-25).

Maanomistus

Ilmatar Kajaani Oy on solminut maanvuokrasopimuksia suunnitellulla Löytösuon tuulivoima-alueella maanomistajien kanssa. Hankkeen nykyisen maanhallinnan mukaan yli 2/3 suunnitelluista voimaloista on sijoitettavissa sopimuskiinteistöille. Jäljellä olevien kiinteistönomistajien kanssa Ilmatar Kajaani Oy neuvottelee maanvuokrasopimuksista prosessin aikana ja maanomistajilla on mahdollisuus laatia maanvuokraussopimus kaavan hyväksymiskäsittelyyn saakka. Ilmatar vastaa neuvotteluista ja mahdollisten maanvuokrasopimusten laatimisesta maanomistajien kanssa.

Ilmatar Kajaani Oy esittää seuraavaa menettelyä:

- Ilmatar Kajaani Oy vastaa kokonaisuudessaan osayleiskaavan laadinnan, selvitysten ja suunnitelmien kustannuksista sekä kuuluttamis- ym. kuluista. Kajaanin kaupunki

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

perii kaavoituksesta ja muista kaavoitukseen liittyvistä viranomaistehtävistä perittävien maksujen mukaisesti 8000 euroa kaavahankkeen käsittelystä ja kaavoituksen ohjauksesta (Kajaanin kaupungin ympäristötekkinen lautakunta 30.9.2015 § 71). Ilmatar Kajaani Oy teettää lakisääteisen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja vastaa tarvittavien suunnitelmien, selvitysten ja vaikutusarviointien kustannuksista.

- Ilmatar Kajaani Oy ehdottaa, että Löytösuon tuulivoimahankkeen kaavoituskonsulttina toimii FCG Finnish Consulting Group Oy ja vastaavana kaavan laatijana Kalle Oiva (FM maantiede, TkK arkkitehtuuri).
- Ilmatar Kajaani Oy esittää kaava-alueen rajaukseksi liitteen 1. mukaista aluerajausta. Kaava-alueen rajausta ja tuulivoimaloiden sijoittelu täsmentyvät myöhemmin laadittavien selvitysten ja vaikutusten arviointien perusteella. Myös tiestön ja sähköaseman sijainnit täsmentyvät suunnittelun aikana.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kajaanin kaupunki hyväksyy Ilmatar Kajaani Oy:n kaavoitusaloitteen kaavoituksen valmistelun käynnistämisestä Löytösuon tuulivoimapuistoa varten siten, että tuulivoimaloiden rakennusluvat voidaan myöntää osayleiskaavan perusteella, mikäli kaava hyväksytään ja se tulee voimaan.

Ilmatar Kajaani Oy vastaa kokonaisuudessaan osayleiskaavan laadinnan, selvitysten ja suunnitelmien kustannuksista sekä kuuluttamis- ym. kuluista. Lisäksi Kajaanin kaupunki perii kaavoituksesta ja muista kaavoitukseen liittyvistä viranomaistehtävistä perittävien maksujen mukaisesti (Kajaanin kaupungin ympäristötekkinen lautakunta 30.9.2015 § 71) Ilmatar Kajaani Oy:ltä 8.000 (kahdeksan tuhatta) euroa kaavahankkeen käsittelystä ja kaavoituksen ohjauksesta.

Kajaanin kaupunki hyväksyy kaavaa laativaksi konsultiksi FCG Finnish Consulting Group Oy:n.

Päätös

Kaupunginjohtajan muutettu päätösesitys: Päätökseen lisätään kappale "Kaavahankkeen päätöksenteossa tullaan huomioimaan valmisteilla olevaan tuulivoimastrategiaan sisällytettävät linjaukset."

Pasi Kilpeläinen teki (Perussuomalaisten ryhmä) esityksen, että kaavoitusaloitetta ei hyväksytä. Esitys raukesi kannattamattomana.

Kaupunginhallitus hyväksyi vs. kaupunginjohtajan muutetun päätösehdotuksen.

Teuvo Hatva ja Tea Heikkinen poistuivat kokouksesta esteellisinä asian käsittelyn ajaksi oman / läheistensä maaomistuksen vuoksi.

Puheenjohtajana tämän asian kohdalla toimi kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja Eero Suutari.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Kaavasuunnittelija Kirsi Kyllönen ja Lauri Vierto Ilmatar Oy:stä olivat asiantuntijoina kokouksessa asian esittelyn ajan.

Pasi Kilpeläinen jätti asiaan eriävän mielipiteensä. "Löytösuon tuulivoimakaavan kaavoitusaloitetta ei tule hyväksyä, koska Kajaanin kaupungin tuulivoimastrategia ei ole vielä valmistunut. "

Kaupunginhallitus, 21.06.2022, § 142

Valmistelija / lisätiedot:

Enja Valkonen, Kirsi Kyllönen

enja.valkonen@kajaani.fi, kirsi.kyllonen@kajaani.fi

Kaavasuunnittelija, kaavasuunnittelija

Liitteet

1 Liite 1. Löytösuon tuulivoimapuiston osayleiskaava, osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) 3.6.2022.

Ilmatar Energy Oy:n omistama hankeyhtiö Ilmatar Kajaani Oy suunnittelee Kajaanin länsirajalle sijoittuvalle Löytösuon alueelle noin 35 tuulivoimalan tuulivoimapuiston rakentamista. Löytösuon tuulivoimahankkeen suunnittelualue rajautuu lännessä Kajaanin ja Pyhännän väliseen kuntarajaan ja Piiparinmäen tuulivoimaosayleiskaavaan. Alue sijaitsee pohjoisosaltaan Siikalatvan kunnanrajan tuntumassa. Hankealue sijaitsee Vuolijoen taajamasta noin 1,5 km länteen ja Kajaanin taajamasta yli 30 km lounaaseen. Kaava-alueen pinta-ala on noin 45 km².

Hankealueella tuotettu sähkö on tarkoitus siirtää valtakunnanverkkoon joko noin 14,6 km etäisyydellä hankealueen kaakkoispuolella sijaitsevan Fingridin Vuolijoen sähköaseman kautta, tai vaihtoehtoisesti hankealueen itärajalla kulkevan Kajave Oy:n 110 kV voimajohtoon liittymällä.

KAAVOITUSTILANNE

Valtakunnalliset alueiden käyttötavoitteet

Suunnittelussa huomioidaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, joita ovat toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen, terveellinen ja turvallinen elinympäristö, elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat ja uusiutumiskykyinen energiahuolto.

Maakuntakaava

Hankealue on pääosin maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun vaihemaakuntakaava 2030). Alustavan suunnittelualueen kaakkoisosassa sijaitsee Kainuun maakuntakaava 2020:n ja vaihemaakuntakaava 2030:n osoittama ulkoilureitti ja Kainuun vaihemaakuntakaava 2030:n osoittamat kaksi turvetuotantoaluetta. Osaksi hankealueen sisäpuolella kaakkoiskulmassa sijaitsee Kainuun maakuntakaava 2020:n osoittama tärkeä pohjavesialue.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Kainuun maakuntakaava 2020:ssa ja Kainuun vaihemaakuntakaava 2030:ssa alueen etelä- ja pohjoispuolille on osoitettu luonnonsuojelualueet. Hankealue rajautuu lännessä Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2030:n osoittamaan tuulivoimaloiden alueeseen Piiparinmäki-Kokkosuo. Hankealue rajautuu koillisessa Kainuun vaihemaakuntakaava 2030:n osoittamaan moottorikelkkailureittiin sekä Kainuun maakuntakaava 2020:n ja vaihemaakuntakaava 2030:n osoittamaan pääsähköjohto 400 kV. Hankealueen välittömässä läheisyydessä koillisessa sijaitsee myös Kainuun maakuntakaava 2020:n ja vaihemaakuntakaava 2030:n osoittama pääsähköjohdon yhteystarve 110 kV sekä Vuolijoen taajaman läheisyydessä Kainuun vaihemaakuntakaava 2030:n osoittama pääsähköjohdon yhteystarve 400 kV.

Kainuun maakuntakaava 2020:n ja Kainuun vaihemaakuntakaava 2030:n osoittama matkailun vetovoima-alue sijaitsee idässä hankealueen läheisyydessä. Matkailun vetovoimamerkinnällä osoitetaan maakunnan matkailu- ja virkistystoiminnan kannalta merkittävimmät aluekokonaisuudet. Niihin sisältyvät matkailukeskusten alueet ja niihin liittyvät virkistys-, suojelu- ja muut alueet, joista on mahdollista kehittää matkailu- ja virkistystoimintaa palveleva laaja kokonaisuus.

Löytösuo- tuulivoimahankkeen kaava- aluetta ei ole esitetty tuulivoimarakentamisen alueena Kainuun voimassa olevassa tuulivoimamaakuntakaava 2030:ssa. Kainuun maakuntavaltuusto on tehnyt 17.6.2019 päätöksen Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan tarkistamisen käynnistämisestä (10 §). Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035:n luonnoksessa Kajaanin Löytösuo- alueelle on osoitettu 15 km² kokoinen tuulivoima-alue (tv-25). Alustavan aikataulun mukaisesti Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 kaavaehdotus on tavoitteena asettaa nähtäville loppuvuonna 2022 ja vaihemaakuntakaava hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2022 lopussa tai keväällä 2023.

Maakuntakaavojen yleismääräyksistä hanketta koskevat erityisesti:

Tärkeä pohjavesialue (Kainuun maakuntakaava 2020)

Suunnittelumääräys:

Pohjavesien pilaantumis- ja muuttumisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle pohjavesialueista tai suojattava niin, että pohjavesialueen käyttökelpoisuus vedenhankintaan ei vaarannu. Alueella tulee huolehtia pohjavesien suojelun ja maa-ainesten ottotarpeiden yhteensovittamisesta.

Turvetuotanto (Kainuun maakuntakaava 2020)

Yleisiä suunnittelumääräyksiä:

Turvetuotantoon tulee ottaa ensisijaisesti jo ojitettuja soita tai sellaisia ojittamattomia soita, joiden luonnon- tai kulttuuriarvot eivät ole seudullisesti merkittäviä.

Turvetuotantoa tulee harjoittaa siten, että sen aiheuttama paikallinen ja valuma-aluekohtainen vesistön kuormituksen lisäys ei vaaranna vesistöjen tilaa. Suopohjien jälkikäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon alueelliset maankäyttötarpeet.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Muinaisjäännökset ja muu arkeologinen kulttuuriperintö (Kainuun vaihemaakuntakaava 2030)

Yleinen suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa ja muussa alueidenkäyttöä koskevassa suunnittelussa tulee tarkistaa kiinteitä muinaisjäännöksiä ja muuta arkeologista kulttuuriperintöä koskeva ajantasainen tieto museoviranomaisten ylläpitämistä rekistereistä ja arvioida yhteistyössä museoviranomaisten kanssa mahdollisten aluetta / kohdetta koskevien selvitysten tai tutkimusten tarve.

Tuulivoimaloiden rakentaminen (Kainuun tuulivoimamaakuntakaava)

Yleisiä suunnittelumääräyksiä:

Maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoimaloiden alueiden ulkopuolelle voidaan toteuttaa tuulivoimarakentamista, mikäli se ei ole merkitykseltään seudullista. Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa tuulivoimalat tulee sijoittaa luonnonsuojelualueiden, Natura 2000 -verkoston alueiden, vedenhankinnan kannalta tärkeiden pohjavesialueiden, harjijensuojeluohjelman alueiden, maakuntakaavan virkistysalueiden sekä valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen ulkopuolelle.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon ko. tuulivoimahankkeen sekä eri tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, maisemaan, linnustoon, luonnon monimuotoisuuteen ja kulttuuriperintöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee varmistaa, ettei tuulivoimarakentamisesta aiheudu asutukselle merkittäviä melu- tai välkevaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon puolustusvoimien lakisääteisen aluevalvontatehtävän, lentoliikenteen, liikenneväylien sekä arkeologisen kulttuuriperinnön ja luonnonsuojelulla suojeltujen kohteiden edellyttämät rajoitteet tuulivoimarakentamiselle ja pyytää lausunnot asianomaisilta viranomaisilta.

Yleis- ja asemakaava

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevia yleis- tai asemakaavoja.

Yleiskaava-alueella ei ole voimassa olevia tai vireillä olevia yleiskaavoja eikä asemakaavoja. Välittömästi kaava-alueen länsipuolelle sijoittuu Piiparinmäen tuulivoimapuiston osayleiskaava-alue Pyhännän ja Kajaanin alueelle. Lähin rantayleiskaava-alue, Oulujärven rantaosayleiskaava sijaitsee lähimmillään noin 2,6 kilometrin etäisyydellä koilliseen. Lähin asemakaava-alue, Vuolijoen asemakaava, sijaitsee lähimmillään noin 1,6 kilometrin etäisyydellä kaava-alueesta. Haatajan rantakaava-alue sijaitsee noin 5,4 kilometrin ja Käkisaaren ranta-asemakaava 7,4 km etäisyydellä kaava-alueesta koilliseen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Lisäksi Löytösuon yleiskaava-alueen kaakkoispuolelle sijoittuu Kokkosuon tuulivoimapuiston osayleiskaava-alue, jonka kaavoitusaloitteen Kajaanin kaupunginhallitus on hyväksynyt kokouksessaan 26.04.2022 § 96.

YVA-PROSESSI

Hankkeeseen liittyen on käynnistetty YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA-laki 4 §), jossa vastaavana viranomaisena toimii Kainuun ELY-keskus. YVA-menettelyn yhteydessä laadittuja selvityksiä ja arviointien tuloksia hyödynnetään osayleiskaavatyössä.

Hankkeen YVA-menettelyssä tarkastellaan kolmea vaihtoehtoa (VE1, VE2 ja VE3) sekä ns. nollavaihtoehtoa VE0, jossa hanke ei toteudu. Vaihtoehto VE1 (35 tuulivoimalaa) edustaa hankkeen maksimiratkaisua, jossa alustava voimalasijoittelun mahdollistava alue on hyödynnetty kokonaan. Vaihtoehto VE2 (25 tuulivoimalaa) edustaa ratkaisua, jossa kymmenen vaihtoehdon VE1 voimalapaikkaa on poistettu vaikutusten vertailun mahdollistamiseksi. Vaihtoehto VE3 (15 tuulivoimalaa) edustaa Kainuun liiton laatiman Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan 2035 kaavaluonnoksessa Kajaanin Löytösuolle osoitetun tuulivoima-alueen rajauksen ja voimalamäärän mukaista ratkaisua. VE0 vaihtoehdossa hankkeen toteuttamatta jättämisen vaikutuksia vertaillaan muihin hankevaihtoehtoihin.

OSAYLEISKAAVAN LAATIMINEN

Hankkeen toteuttaminen edellyttää tuulivoimapuiston rakentamisen mahdollistavan osayleiskaavan laatimista alueelle. Osayleiskaava laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n tarkoittamana oikeusvaikutteisena yleiskaavana. Osayleiskaava laaditaan MRL 77 § a-c sekä 44 § mukaisena siten, että rakennusluvat voidaan myöntää suoraan osayleiskaavan perusteella. MRL 137 §:n 1 momentin perusteella rakentaminen ei saa aiheuttaa haittaa asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle. Osayleiskaavan hyväksyy Kajaanin kaupunginvaltuusto.

Ympäristövaikutusten arviointia varten tehdyissä selvityksissä huomioidaan yleiskaavoituksessa tarvittavat selvitystarpeet, jolloin yleiskaava voidaan laatia YVA-menettelyn selvitysaineiston pohjalta. YVA-menettelyn yhteydessä tehdään mm. seuraavat selvitykset: arkeologinen inventointi, linnustonselvityksiä, kasvillisuus- ja luontotyyppi-inventointi, liito-oravainventointi, viitasammakkoselvitys, selvitys vaikutuksista maisemaan ja kulttuuriympäristöön, melu- ja välkemallinnukset, asukaskysely ja metsästäjähaastattelut.

Osallisilla on mahdollisuus antaa mielipiteensä ja muistutuksensa kaavan nähtävilläolon aikana kaavaluonnos- ja kaavaehdotusvaiheessa. MRL 62 §:n mukaan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kajaanin kaupunginhallitus käynnistää Löytösuon tuulivoimapuiston osayleiskaavan laatimisen kuuluttamalla sen vireille ja asettaa samalla osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville.

Äänestykset

Minna Partanen Pasi Kilpeläisen kannattamana esitti, että asia jätetään pöydälle. Äänestysjärjestys: asian käsittelyn jatkaminen JAA, pöydälle jättäminen EI

Jaa

Päivi Fonselius
Tero Paukkeri
Auli Halonen
Eero Suutari
Marjatta Immonen
Helena Ohtonen
Anne Kemppainen
Miikka Kortelainen

Ei

Minna Partanen
Pasi Kilpeläinen

Päätös

Äänestyksen tulos: 8 JAA-ääntä, 2 EI-ääntä, 1 poissa.

Kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä.

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan esityksen.

Teuvo Hatva ja Tea Heikkinen esteellisenä poistuivat asian käsittelyn ajaksi. Tea Heikkisen varajäsen Minna Partanen oli paikalla kokouksessa asian käsittelyn ajan klo 15.50 - 16.05.

Kaavasuunnittelija Kirsi Kyllönen ja kaavasuunnittelija Enja Valkonen olivat asiantuntijoina paikalla asian esittelyn ajan.

Tiedoksi

Ilmatar Kajaani Oy

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

§ 143

Lausunto ABO Wind Oy:n ja Metsähallituksen Kivikankaan tuulivoimahankkeen YVA-selostuksesta

KAJDno-2019-1113

Valmistelija / lisätiedot:

Enja Valkonen, Kirsi Kyllönen, Piia Väyrynen, Tarja Laatikainen
enja.valkonen@kajaani.fi, kirsi.kyllonen@kajaani.fi, piia.vayrynen@kajaani.fi, tarja.laatikainen@kajaani.fi
Kaavasuunnittelija, kaavasuunnittelija, Vs. kaupunginarkkitehti,
Ympäristönsuojelutarkastaja

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on pyytänyt Kajaanin kaupungin lausuntoa ABO Wind Oy:n ja Metsähallituksen Kivikankaan tuulivoimapuistoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (YVA-selostus). Asian diaarinumero on KAIELY/41/2021.

Hankekuvaus ja -vaihtoehdot

ABO Wind Oy suunnittelee yhteistyössä Metsähallituksen kanssa tuulipuiston rakentamista Kivikankaan alueelle Kajaanin kaupungin eteläosaan. Tuulivoimahankealue sijaitsee noin 20 km Kajaanin keskustasta etelään ja noin 10 km Sonkajärven Sukevan keskustajamasta pohjoiseen. Hankealue käsittää yhtenäisen alueen, jonka pinta-ala on noin 100 km².

Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA) tarkastellaan seuraavia hankevaihtoehtoja:

- VE0: Hanketta ei toteuteta: tuulipuistoa ei rakenneta.
- VE1: Tuulivoimahankealueelle sijoitetaan enintään 67 voimalaa, joiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho enintään 10 MW.
- VE2: Tuulivoimahankealueelle sijoitetaan enintään 45 voimalaa, joiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho enintään 10 MW.

Tuulipuiston sisäinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapelein ja ilmajohtoin. Tuulivoimahankealueelle rakennetaan hankevaihtoehdosta riippuen 1-3 sähköasemaa. Tuulipuisto liitetään sähköverkkoon Vuolijoen sähköasemalla. Sähkönsiirtoa varten rakennetaan uusi 400 (+110) kV voimajohto hankealueen ja Vuolijoen sähköaseman välille. Voimajohto sijoittuu Fingridin Vuolijoki - Tihisenniemi B ja Terrafamen Vuolijoki - Talvivaara 110 kV voimajohtojen rinnalle. Voimajohtoreitin pituus on noin 24 km.

Hankkeen aikataulu

Hankkeen YVA-menettely on käynnistetty YVA-lain 8 §:n mukaisella ennakkoneuvottelulla 3.2.2021. YVA-ohjelma jätettiin yhteysviranomaiselle eli Kainuun

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

ELY-keskukselle toukokuussa 2021. Ympäristövaikutusten arviointiin liittyvät erillisselvitykset on tehty syksyn 2019 ja syksyn 2021 välisenä aikana.

Yhteysviranomainen on asettanut kyseisen YVA-selostuksen nähtäville sen valmistuttua. Nähtävillä olon jälkeen yhteysviranomainen antaa YVA-selostuksesta perustellun päätelmän.

Hankkeen edellyttämän rakentamiseen oikeuttavan tuulivoimaosayleiskaavan laadinta tehdään samanaikaisesti YVA-menettelyn kanssa. Osayleiskaavoituksessa hyödynnetään YVA:n yhteydessä tehtyjä selvityksiä ja ympäristövaikutusten arviointeja. Osayleiskaava on tarkoitus saada valmiiksi siten, että se olisi lainvoimainen vuonna 2023. Alustavan aikataulun mukaan tuulipuiston rakentaminen voisi alkaa aikaisintaan vuonna 2024 ja tuotanto aikaisintaan vuonna 2025.

Arviointityön toteutus

YVA-selostuksessa esitetään arvioitavat vaihtoehdot, ympäristön nykytila, hankevaihtoehtojen ympäristövaikutukset ja niiden merkittävyys sekä arvioitujen vaihtoehtojen vertailu.

Ympäristövaikutuksia selvitetessä painopiste asetettiin merkittäviksi arvioituihin vaikutuksiin, joita tässä hankkeessa olivat erityisesti maisemaan ja kulttuuriympäristöön, luontoon (erityisesti lintuihin) ja ihmisten elinoloihin kohdistuvat vaikutukset. Muita merkittäviksi koettuja tai muuten olennaisia vaikutuksia pyrittiin tunnistamaan YVA-menettelyn aikana selvitysten, lausuntojen, mielipiteiden ja sidosryhmätyöskentelyn kautta.

Vaikutusarvioinnissa tarkastellaan tuulipuiston toimintojen sekä sähkönsiirron (sähköasema, maakaapelit, ilmajohdot) ympäristövaikutuksia rakentamisen, käytön ja käytöstä poiston aikana. Myös hankkeen toteuttamatta jättämisen vaikutukset arvioidaan (ns. nollavaihtoehto).

Arvioinnissa tarkastellaan hankkeen aiheuttamia ympäristövaikutuksia:

- Yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön
- Maisemaan ja kulttuuriympäristöön
- Ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen, virkistyskäyttöön ja terveyteen
- Meluun
- Välkkeeseen
- Kasvillisuuteen ja luontotyyppeihin
- Linnustoon
- Eläimistöön
- Suojelualueisiin
- Maa- ja kallioperään sekä pohjavesiin
- Pintavesiin
- Ilmatoon
- Ilmanlaatuun

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

- Talouteen ja elinkeinoihin
- Luonnonvarojen hyödyntämiseen
- Liikenteeseen
- Turvallisuuteen ja tutka- ja viestintäyhteyksiin

Lisäksi arvioidaan hankkeen mahdollisia yhteisvaikutuksia suunnitteilla olevien muiden hankkeiden kanssa. Vaikutusten arvioinneissa on kuvattu niihin liittyvät epävarmuustekijät, toimenpiteet haittojen ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi sekä suunnitelmat ympäristövaikutusten seurannalle ja YVA-menettelyn jälkeisille mahdollisille jatkotoimenpiteille.

Vaikutusten arviointi toteutetaan asiantuntija-arvioina. Tämän hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin laatimisesta vastaa konsulttityönä AFRY Finland Oy.

Lausuntonaan Kajaanin kaupunki esittää seuraavaa:

Arviointiselostuksessa hankkeen vaikutuksia on arvioitu laajasti ja sitä varten on tehty kattavat selvitykset. Selostuksessa on tuotu esitettyjen ympäristövaikutusten osalta esille vaikutukset rakentamisen, käytön ja käytöstä poiston aikana.

Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön

Selostustekstissä ei ole tuotu esiin onko tarkastelussa käytetty Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa -oppaan (SY 1/ 2016) mukaisia ohjeellisia etäisyysvyöhykkeitä maisemavaikutusten arvioinnissa apuna. Selostuksessa olisi voinut tuoda esiin etäisyyden vaikutusta maisemavaikutuksiin. Tuulivoima-alueella ja sen lähiympäristössä ja lähivaikutusalueella vaikutukset ovat voimakkaimpia (6 km saakka). Oppaan laatimisen aikaan myllyjen maksimikorkeus on ollut 210 metriä. YVA-selostuksen mukaisessa hankkeessa myllyjen korkeus on 300 metriä ja maksiminäkyvyysalue voi olla esitettyä maksiminäkyvyysaluetta laajempi. Maisemavaikutuksia on kuitenkin arvioitu eri etäisyyksille sijoittuvien kohteiden kautta ja näkymäalueanalyysissä. YVA-selostuksessa kerrotaan, että maiseman ja kulttuuriympäristökohteiden osalta vaikutuksia tarkastellaan jopa 35 kilometrin etäisyydeltä hankealueelta, mikä on myös oppaassa arvioitu teoreettiseksi maksiminäkyvyysalueeksi. Maisemavaikutuksia on arvioitu arvokkaiden kohteiden osalta laajalta alueelta, mutta kaavan suunnittelun yhteydessä voisi vielä tarkastella laajempia kokonaisnäkyviä ja ryhmittelyn vaikutusta kaukonäkyymiin ainakin Oulujärven ja Nuasjärven suuntiin. Näkymäaluekartoilla paikannimet näkyvät heikosti, mikä hankaloittaa sijainnin hahmottamista. Myös kilometrit ja etäisyysvyöhykkeet näkyvät hieman heikosti koko aluetta kuvaavassa kartassa (kuva 9–10).

Näkymäanalyysin ja kuvasovitteiden perusteella tuulivoimalat näkyvät todella kauas maisemassa, vaikka etäisyyden kasvaessa maisemavaikutuksen merkitys vähenee näkyvyyden heikentyessä. Osittain näkyvät tuulivoimalat ja lavat etäältä katsottuina voivat näyttää maisemassa sekalaisilta. Maisemavaikutusten lievennyskeinona ei ole esitetty tuulivoimaloiden ryhmittelyä eikä sitä ole sen tarkemmin selvitetty YVA-

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

selostuksen yhteydessä. Ryhmittelyssä pitäisi tunnistaa tärkeimmät kaukonäkymien katselusuunnat: katsotaanko kokonaisuutta Oulujärveltä tai Nuasjärveltä ja voidaanko tuulivoimaloita asettaa jonoon näihin suuntiin. Tuulivoimalan mallia ei ole myöskään tuotu esiin lievennyskeinona. Lieriötornirakenteinen tuulivoimalan runko näyttää erilaiselta maisemassa kuin ristikkorakenteinen. Kaavoitusvaiheessa vaikutusten arviointia ja lievennyskeinoja on hyvä vielä tarkastella ja tarvittaessa määrätä kaavassa lievennyskeinoista.

Tekstissä on tuotu esiin, että voimaloiden vähentämisellä VE2 mukaisesti on merkittäviä vaikutuksia tuulivoimaloiden lähialueiden maisemaan, kuten länsipuolella Hatulanmäelle ja itäpuolella Lahnasjärven kyläalueille. Tekstissä olisi ollut hyvä tuoda esiin, että voimaloiden poistamisella radan länsipuolelta on vaikutusta myös Koivukylän alueelle ja Katajamäen ja Kivikankaan yhteisvaikutuksiin. Taulukossa vaihtoehtojen vaikutukset maisemaan on arvioitu samanlaisiksi, mutta tekstin perusteella VE2:sen maisemavaikutus on lähikylille vähäisempi.

Muinaisjäännöksiä ei ole YVA-selostuksessa esitetty kartalla yhdessä tuulipuiston sijoitussuunnitelman kanssa. Tekstissä kerrotaan kuitenkin, että tiedossa olevat ja inventoidut muinaisjäännökset on otettu huomioon voimaloiden sijoitussuunnitelmia laadittaessa. Muutama tervahauta sijoittuu lähelle suunniteltua huoltotietä ja yksi tervahauta jää YVA-selostuksen mukaan ilmajohdon reitin VE1A johtoalueelle. Nämä tulee ottaa huomioon tarkemmassa suunnittelussa ja rakentamisessa.

Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maiseman ja kulttuuriympäristön arvotetut alueet on käyty kattavasti läpi alueilla, joille myllyjen arvioidaan näkyvän. Paikallisesti arvokkaista kohteista on tuotu esiin ainoastaan Mattila, joka sijoittuu 1,5 km:n etäisyydelle voimajohdosta. Tekstissä olisi ollut hyvä kertoa, että Vuolijoen alueelle on tehty kulttuuriympäristöohjelma, jossa paikallisesti arvokkaat kohteet on arvotettu. Paikallisesti arvokkaita kohteita voi olla myös Kajaanin eteläisissä kylissä mutta niitä ei ole tarkemmin inventoitu ja arvotettu. YVA-selostukseen on kuvattu paikallisten kyläalueiden kulttuurimaiseman kuvaus (9.3.1.4), mutta tarkempaa inventointia ei ole edellytetty tekemään. Nämä paikalliset kyläalueet olisi hyvä esittää laajemmalla kartalla kyliin kohdennettujen historiallisten ilmakuvien lisäksi. Kartalla voisi esittää kyläalueet vastaavasti kuin arvotetut alueet, etenkin kun laajemmissa kuvissa paikannimien näkyvyydessä on haasteita. Nykytilannetta kuvaava ilmakuva historiallisen kuvan rinnalla auttaisi hahmottamaan muutosta.

Vaikutukset luontoon

Kivikankaan hankealueella toteutetut luontoselvitykset ovat varsin kattavat ja monipuoliset, ja ne on toteutettu ohjeistuksia hyvin noudattaen sekä arviointiohjelmasta annetut ja asukkailta saadut palautteet huomioiden.

Hankealueen voimaloiden sijoittelussa on alueen luontoarvot huomioitu pääosin hyvin eikä yhtäkään voimalaa ole suunniteltu sijoitettavan suoraan jonkin arvokkaan luontokohteen paikalle. Arviointiprosessin myötä vaihtoehdon VE2 hankerajauksesta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

pois jätetylle Loutenvaaran alueelle sijoittuu monipuolisesti arvokkaita luontokohteita, kuten liito-oravan elinpiirejä, linnustolle arvokkaita alueita, uhanalaisten lajien esiintymiä sekä laajempia luonnon monimuotoisuuden kannalta huomioitavia kohteita ja yksi pienalaisempi metsälakikohde. Tämä puoltaa vaihtoehdon VE2 valitsemista jatkosuunnitteluun. Hankealueella on myös soidensuojelutäydennysohjelmaan ehdotettuja, vielä merkittävältä osiltaan ojittamattomia suoalueita, jotka tulee niin ikään jättää rakentamisen ulkopuolelle.

Rakentaminen tulee kohdistaa jo entuudestaan muuntuneille talousmetsien alueille. Niin uusien kuin parannettavien tielinjausten, maakaapelien linjausten sekä voimajohtoreitin varrella luontoselvityksessä havaitut arvokkaat luontokohteet tulee ottaa rakentamisessa huomioon jo suunnitteluvaiheessa, jotta rakentaminen voidaan toteuttaa mahdollisimman vähän häiriötä näille aiheuttaen. Erityisesti tämä korostuu luonnontilaisten soiden kohdalla, jottei rakentamisesta aiheudu niiden vesitalouteen haitallisia vaikutuksia. Rakentamisen yhteydessä tulee välttää myös liikkumista luonnontilaisilla ja luonnontilaisen kaltaisilla alueilla sekä näiden läheisyydessä, etteivät vieraslajit pääse leviämään kyseisille alueille kuljetusliikenteen ja työkoneiden mukana.

Vaikutusten arvioinnissa on tunnistettu hyvin rakentamisen ja rakennettavien rakenteiden vaikutukset linnustolle ja muille eläimille. YVA-selostuksessa esitetyillä toteutuskeinoilla voidaan hankkeen merkittävimpiä vaikutuksia lieventää. Rakentamista ei saa tehdä lintujen pesintäaikaan ja eläinten lisääntymisaikaan eikä uhanalaisten lajien elinpiirien ja tunnettujen reviirien lähetyvillä. Voimaloiden sijoittelussa tulee ottaa huomioon tunnetut suurpetolintujen pesäpuut ja reviirit sekä lintujen lentosuunnat pesälle.

Voimaloiden tieyhteydet on suunniteltu olemassa olevaa metsätieverkostoa hyödyntäen siten, että uusia teitä ei tarvitsisi rakentaa vaihtoehdossa VE2 kuin vajaat viidennes (11 km) ja vaihtoehdossa VE1 kolmannes (29 km) näiden vaihtoehtojen kokonaistiestön tarpeesta. Tämä osaltaan vähentää rakentamisen aiheuttamaa metsäalueen pirstoutumista ja eläimistöille aiheutuvaa estevaikutusta. Rakentamisen jälkeen avoimeksi hakatut alueet ja kulku-urat tulee metsittää niiltä osin kuin mahdollista mahdollisimman nopeasti suojaavan kasvillisuuden ja elinympäristöjen palauttamiseksi.

Muut vaikutukset

Maankäyttöön, elinkeinoihin, liikenteeseen ja turvallisuuteen sekä muut ihmisiin kohdistuvat vaikutukset ovat laajasti tunnistettu. Talous- ja työllisyysvaikutusten osalta voimajohtoreittien varrella oleviin maatalouskäytössä oleviin peltoihin kohdistuvat vaikutukset tulisi tarkentaa ristiriitaisten tietojen vuoksi.

Lähin lomarakennus sijaitsee suunnitellun 400 kV:n voimalinjan keskilinjasta mitattuna noin 40 metrin etäisyydellä. Voimajohtodesta tulee merkittäviä maisemallisia vaikutuksia kyseiselle loma-asuntopaikalle, koska avoin johtokäytävä ulottuu lähes

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

kyseisen loma-asunnon pihapiiriin. On suositeltavaa, että voimajohtolinjauksen suunnittelussa huomioidaan, että kaikki asuin- ja lomarakennukset sijaitsisivat vähintään 100 m etäisyydellä voimajohdosta mahdollisten terveysvaikutusten vuoksi.

Sähköasemien vaikutuksia on arvioitu vain osittain vaikutusten arvioinnin yhteydessä. Arviointi tulisi huomioida kaikkien vaikutusten osalta. Arviointia täytyy tarkentaa jatkosuunnittelussa myös asemien sijaintien tarkennuttua.

Selostuksessa on esitetty kattavasti luonnonvarojen käyttö ja tuulivoimaloiden kierrätettävyys. Tuulivoimaloiden lapojen hankala kierrätettävyys herättää kuitenkin kysymyksiä sen osalta, minkälaisia vaikutuksia lavoista voi syntyä ympäristöön toiminnan aikana. YVA-selostuksessa olisi voinut arvioida asiantuntija-arviona irtoaako tuulivoimaloista materiaalia toiminnan aikana ja irtoavien materiaalien mahdolliset haitat ympäristöön.

Tekstissä ei ole kaikkien vaikutusten osalta otettu selkeästi kantaa, ovatko vaikutukset positiivisia vai negatiivisia, ja esitetään ainoastaan vaikutusten suuruusluokka (merkittävä, vähäinen jne.). Vaikutuksia olisi voinut joissain tapauksissa tuoda selvemmin esiin. Lopun yhteenvetotaulukosta nämä käyvät ilmi ja taulukossa on käytetty myös väritystä vihreästä positiivisena ja punaisesta negatiivisena. Eri vaikutusten lisäksi toteutusvaihtoehtojen ja toteuttamatta jättämisen vaikutusten erot tulisi tuoda kattavammin esille, jotta hankkeen toteuttamisen vaikutukset voitaisiin arvioida tarkemmin. Vaihtoehtojen vaikutukset tulisi esittää kattavammin ja suhteuttaa vaihtoehtojen merkitys, koska eri vaikutusten osalta on tuotu vain osittain esille, mitä eri vaihtoehtojen toteuttaminen ja hankkeen toteuttamatta jättäminen merkitsi. Lisäksi tulisi arvioida eri tekijöiden yhteiset vaikutukset niiltä osin, kuin alueelle kohdistuu useampia vaikutuksia. Selkeämpiä eroja esitettyjen vaihtoehtojen merkittävydestä olisi tarpeen esittää myös eri hankkeiden yhteisvaikutusten osalta.

Arvioinnissa esitetään vaihtoehdot tuulivoimaloiden määrälle, mutta ei tuoda esille, minkälaisia vaikutuksia yksittäisten tuulivoimaloiden sijaintien muutoksilla saadaan tuulivoimalapuiston vaikutuksille. Tuulivoimaloiden vaihtoehdot sijainnit vaikuttavat tuulivoimalapuiston kokonaisvaikutuksiin. Yksittäisten voimaloiden sijainnit tulisi tarkastella tarkemmin. Kuten esimerkiksi maisemavaikutusten lieventämisessä on esitetty, voi tuulivoimaloiden sijoittelulla vähentää muun muassa maisemavaikutuksia yksittäisiin kohteisiin merkittävästi. Tuulivoimaloiden sijoittelua ja hankkeen etenemistä on hyvä tarkastella vaihtoehdon VE2 pohjalta kaavasunnittelun yhteydessä, jotta maisemavaikutuksia ja muita vaikutuksia erityisesti Hatulanmäen ja Koivukylän ja Lahnasjärven alueen kyliin voidaan lieventää. Myös Lehtovaaran kylän osalta olisi hyvä tarkastella lievennysmahdollisuuksia jatkosuunnittelussa.

Kajaanissa on valmisteilla tuulivoimaohjelma, jossa laaditaan kokonaisvaltainen tarkastelu siitä, millä ehdoilla ja missä laajuudessa tuulivoimatuotantoa sijoitetaan kaupungin alueelle. Ohjelmassa luodaan tuulivoimatuotannon sijoittamista koskevat linjaukset ja tarkastellaan suojaetäisyyksien tarvetta herkille kohteille, kuten asutukselle ja luontokohteille. Ympäristövaikutusten arviointiprosessissa tuotettujen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

selvitysten ja Kajaanin valmistelussa olevan tuulivoimaohjelman pohjalta kehitetään osayleiskaavatyön yhteydessä hankkeen toteuttamiskelpoinen ratkaisu, jossa otetaan huomioon muun muassa asutukselle aiheutuva melu-, välke- ja maisemavaikutukset sekä etäisyydet herkille luontokohteille ja niihin aiheutuvat haittavaikutukset. Ratkaisun vaikutukset tullaan arvioimaan vielä osayleiskaavassa.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kajaanin kaupunginhallitus antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon ABO Wind Oy:n ja Metsähallituksen Kivikankaan tuulivoimapuistoa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta.

Päätös

Hyväksyi.

Kaava-suunnittelija Kirsi Kyllönen ja kaava-suunnittelija Enja Valkonen olivat asiantuntijoina kokouksessa asian esittelyn ajan.

Tiedoksi

Kainuun ELY-keskus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

§ 144

Kajaanin kaupunkikonsernin talousarvio-ohje vuodelle 2023 ja taloussuunnitelma 2024-2025

KAJDno-2022-725

Valmistelija / lisätiedot:

Tarja Lempeä

tarja.lempea@kajaani.fi

Talousjohtaja

Liitteet

1 Liite_Kajaanin kaupunki TA 2023 laadintaohje (1).pdf

Talousarvio ja -suunnitelma

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kaupungille seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnittelukausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kaupungin tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Lisäksi siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarvion ja -suunnitelman valmistelussa noudatetaan kaupunginhallituksen vuosittain antamaa talousarvioraamia ja laadintaohjetta.

Kajaanin kaupungin taloudellinen tilanne

Kajaanin kaupungin tilinpäätös vuodelta 2021 oli 6,3 milj. euroa ylijäämäinen. Alkuperäinen talousarvio vuodelle 2022 on 16,1 milj. euroa alijäämäinen. Vuoden 2022 talousarvion alijäämää näyttää kuitenkin pienentävän erittäin hyvin toteutuneet verotulot sekä lisääntyneet valtionosuudet. Huhtikuussa 2022 saadun verotuloennusteen mukaan kaupungin verotulot vuonna 2022 kasvavat 5,9 milj. euroa eli 4,0 % alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Valtionosuudet kasvavat 1,3 milj. euroa eli 1,0 % alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Kasvaneen verorahoituksen myötä vuoden 2022 tilikauden alijäämän ennakoidaan olevan 9,0 milj. euroa. Kaupungin investointimenot ovat olleet merkittävät viime vuosina, ja investointipaine jatkuu lähivuosinakin merkittävänä.

Kajaanin kaupunki pyrkii hillitsemään toimintakatteen kasvua vuonna 2019 hyväksytyn talouden sopeuttamissuunnitelman avulla. Valtuusto hyväksyi 13.6.2022 § 34 talouden sopeuttamissuunnitelmaan lisätoimenpiteitä vuosille 2022-2026. Talouden sopeuttamissuunnitelmassa vuosille 2022-2026 tavoitellaan pysyviä kustannusleikkauksia käyttötalouteen sopeuttamalla erityisesti kaupungin palvelurakennetta ja -verkkoa väestön tulevia palvelutarpeita vastaaviksi. Lasten ja nuorten määrän väheneminen vaikuttaa siihen, että varhaiskasvatus- ja kouluverkkoa on tarkoituksenmukaista muokata pienenevien ikäluokkien mukaisesti. Vastaavasti

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

ikäntyneiden osuus väestöstä kasvaa ja näin ollen myös heille suunnattujen palvelujen tarve kasvaa.

Kajaanin kaupungin talouden suunnittelua ohjaavat tavoitteet

Kaupunginvaltuuston 28.3.2022 hyväksymän Kajaanin kaupunkistrategian 2023-2026 mukaisesti tasapainoinen talous varmistaa kaupungin elinvoiman. Kajaanin kaupungin talouden suunnittelua ohjataan seuraavilla talouden tavoitteilla:

- Toimintakatteen kasvu on pienempi tai yhtä suuri kuin verorahoituksen kasvu
- Vuosikate kattaa poistot
- Tilikauden tulos on positiivinen
- Investointien omarahoitusosuus on suurempi kuin 60 %
- Konsernin lainamäärä on pienempi tai yhtä suuri kuin valtakunnan keskiarvo

Lisäksi taloudenhoidon periaatteena on, että investoinnit perustuvat vahvaan harkintaan ja talouden kantokykyyn ja että konserniyhtiöissä toimitaan kuntakonsernin kokonaisuutta huomioon ottaen.

Yllä mainitut tavoitteet ohjaavat taloussuunnittelua. Taloudelliset tavoitteet saavuttamalla varmistetaan kestävä taloudellinen pohja pitkällä aikavälillä.

Talousarvioraami

Vuoden 2023 talousarvioraamiin vaikuttaa merkittävästi 1.1.2023 voimaan astuva hyvinvointialueuudistus. Muutoksessa kuntien kunnallisverosta 12,64 %-yksikköä siirretään valtiolle, joka jakaa verotulot hyvinvointialueille tarveperusteisesti. Vastaavasti sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämiseen liittyvät kustannukset siirtyvät pois kuntien vastuulta.

Talousarvioraami vuodelle 2023 on valmisteltu vuoden 2022 veroprosenttien mukaisesti huomioiden 12,64 %-yksikön leikkaus kunnallisveroon. Talousarvion valmistelussa käytetyt ennusteet verotulojen ja valtionosuuksien kehityksestä on arvioitu Verohallinnon ennakkotietojen ja Kuntaliiton valtionosuusennusteiden pohjalta. Saatavilla olevien ennusteiden perusteella kaupungin verotuloiksi vuonna 2023 on arvioitu 80,6 milj. euroa ja valtionosuuksia arvioidaan kertyvän 42,3 milj. euroa.

Kajaanin kaupungin (peruskaupunki + liikelaitokset) osalta vuoden 2023 talousarvion toimintakatteen raami on -119,1 milj. euroa Vuosikate on raamin mukaan 14,5 milj. euroa ja tilikauden alijäämä on koko kaupungin osalta -1,9 milj. euroa.

Liikelaitosten tuottovaatimus koostuu korvauksesta kaupungin liikelaitokseen sijoittamalle pääomalle. Tuottovaatimukset ovat seuraavat:

Kajaanin Mamselli: peruspääoman korko ja tilikauden ylijäämä ennen varauksia > 0 euroa

Kajaanin Vesi: peruspääoman korko ja tuloutus yhteensä 1 200 000 euroa. Tilikauden ylijäämä ennen varauksia > 700 000 euroa

Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos: peruspääoman korko ja tilikauden ylijäämä ennen varauksia > 0 euroa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Talousarvion yksityiskohtaisen valmistelun ja käsittelyn aikana raamiin sisältyvät toimenpiteet käsitellään erikseen toimitilimittain. Tässä yhteydessä voi tulla muutoksia raamin sisältöön. Verotulo- ja valtionosuusennusteiden päivittyminen voi myös muuttaa talousarvioraamia.

Investoinnit

Investointien taso tasapainotetaan vastaamaan kaupungin taloudellista kantokykyä.

Kaupunki ei pysty rahoittamaan kaikkia investointeja omalla tulorahoituksellaan, vaan osa rahoituksesta tapahtuu velkarahoituksella ja sijoitustoiminnan tuotoilla. Pitkän aikavälin investointisuunnitelmassa otetaan huomioon taloudellinen tilanne, väestökehitys, palveluverkkoselvitys sekä väestön palvelutarpeet. Investoinneiksi hyväksytään vain sellaiset hankkeet, jotka vähentävät tulevaisuudessa käyttötalousmenoja tai lisäävät tuottavuutta ja elinvoimaa. Lähtökohtana on, että vain pakolliset, kaupungin palvelutuotannon ja kehittämisen kannalta välttämättömät tai kaupungin elinvoimaa lisäävät muut investoinnit toteutetaan.

Toimialojen ja liikelaitosten pitkän aikavälin investointitarpeet kartoitetaan ja investointien toteutusta priorisoidaan yhdessä laadittavalla investointisuunnitelmalla. Tavoitteena on, että investoinnit eivät merkittävästi ylitä vuosittaisten suunnitelman mukaisten poistojen tasoa. Kajaanin peruskaupungin vuoden 2023 talousarvion investointimenojen tavoitetaso on 15,0 milj. euroa.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus

1. hyväksyy Kajaanin kaupungin talousarvioraamin ja liikelaitosten tulostavoitteet vuodelle 2023
2. hyväksyy liitteenä olevan vuoden 2023 talousarvion ja taloussuunnitelman 2024-2025 laadintaohjeen
3. ohjeistaa toimialoja ja liikelaitoksia toteuttamaan kaupunginvaltuuston 13.6.2022 § 34 hyväksymän talouden sopeuttamissuunnitelman toimenpiteitä tavoitteellisesti.

Päätös

Hyväksyi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunta, § 8, 24.02.2022

Konsernijaosto, § 23, 16.05.2022

Kaupunginhallitus, § 145, 21.06.2022

§ 145

Kaupunginhallituksen lausunto Kajaanin Vesi -liikelaitoksen jätevedenpuhdistamon esisuunnitelmaan

KAJDno-2022-110

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunta, 24.02.2022, § 8

Valmistelijat / lisätiedot:

Juha Nurminen

juha.nurminen@kajaani.fi

Johtaja

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen nykyinen Peuraniemen jätevedenpuhdistamo on rakennettu vuonna 1975 ja sitä on laajennettu ja saneerattu sen jälkeen useaan kertaan. Jätevedenpuhdistamossa käsitellään kaikki Kajaanin viemäroidyt yhdyskuntajätevedet niin Kajaanin Vesi -liikelaitoksen omalta toiminta-alueelta kuin Kajaanissa toimivilta viemäriosuuskunnilta. Lisäksi puhdistamolla käsitellään Kajaanissa syntyvät sako- ja umpikaivolietteet. Yhdyskuntajätevesistä poikkeavien teollisuusjätevesien yms. määrä on suhteellisen vähäinen.

Jätevedenpuhdistamo käsittelee jätevedet kemiallis-biologisesti fosforia saostamalla ja orgaanista ainesta biologisessa suodattimessa poistaen. Jätevesiliete kuivataan ruuvikuivaimella tai lingolla ja kuivattu liete toimitetaan nykyisen sopimuksen mukaisesti vuoden 2026 loppuun asti jatkokäsittelyyn Gasum Oy:n biokaasulaitokseen Ouluun ja vähäisessä määrin Kuopioon.

Peuraniemen jätevedenpuhdistamolla on toistaiseksi voimassa oleva Pohjois-Suomen Aluehallintoviraston myöntämä ympäristölupa (Dnro PSAVI/303/22.2/2016), jossa on asetettu puhdistusvaatimukset biologiselle hapenkulutukselle (BOD_7 -ATU) ja kokonaisfosforille (P_{tot}). Lisäksi vesistöön johdettavan jäteveden on täytettävä kemiallisen hapenkulutuksen (COD_{Cr}) ja kiintoaineen osalta valtioneuvoston yhdyskuntajätevesistä antaman asetuksen (888/2006) vaatimukset. Puhdistamoa on käytettävä siten, että lämpimänä kautena saavutetaan mahdollisimman hyvä ammoniumtypen hapetusteho. Jätevedenpuhdistamo täyttää toiminnallaan ympäristöluvan vaatimukset hyvin mutta sen tekninen käyttöikä tietyiltä osin lähestyy loppuaan.

Kajaanin Vesi -liikelaitos on teettänyt Ramboll Finland Oy:llä esisuunnitelman Kajaanin jätevedenpuhdistamovaihtoehtoista nykyisen puhdistamon käyttöiän päättymisen jälkeen tämän vuosikymmenen lopussa. Suunnitelmassa on tarkasteltu Kajaanin Vesi -liikelaitoksen jätevedenpuhdistamon nykytilannetta, ennusteita ja tulevaisuuden kehittämisvaihtoehtoja. Suunnittelun lähtökohtana on ollut toiminta nykyisessä laajuudessaan huomioiden jäteveden sisältävän lämpöenergian sekä aurinkoenergian

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

hyödyntäminen sekä tulevaisuuden puhdistusvaatimusten kuten haitta-aineiden poisto, desinfiointi/hygienisointi, mikromuovit ja fosforin talteenotto laajennusvarauksina ja siinä on huomioitu myös mm. Majasaaren jätekeskuksen suotovesien ja naapurikuntien jätevesien vastaanoton sekä oman lietteenkäsittelyn vaikutuksia valittavaan ratkaisuun.

Puhdistamolle tarvittavan maa-alueen pinta-alan tulisi olla vähintään 3 ha ja rakennusoikeuden noin 8.000 k-m², jotta pystytään varautumaan myös tulevaisuuden tarpeisiin. Suunnitelmassa käsitellyistä sijaintivaihtoehdoista ensimmäinen on puhdistamon nykyinen tontti lähiympäristöineen. Sen vaikutusmuutokset ympäröivään alueeseen ovat vähäisimmät verrattuna nykyiseen tilanteeseen. Mikäli puhdistamoa joudutaan laajentamaan merkittävästi tai sijoittamaan rakennuksia selvästi nykyistä laajemmalle alueelle voi lähialueen liito-oravaesiintymä tuoda haasteita vaikka Kainuun ELY -keskuksen mukaan sillä ei pitäisi olla vaikutusta jatkosuunnitteluun. Kajaaninjoen rannalle kaupungin omistamalle pellolle noin 1,5 km luoteeseen sijaitseva sijaintivaihtoehto aiheuttanee vaikutuksia vastarannan asutukselle ja maisemaan. UPM:n tehdasalueelle noin 250 metriä nykyisestä puhdistamosta kaakkoon sijaitsevan sijoitusvaihtoehdon vaikutukset ympäristöön eivät juuri eroa nykyisen puhdistamon sijoituspaikasta mutta edellyttää maa-alueen lunastamista tai vuokraamista ja todennäköisesti merkittäviä massanvaihtoja. Kaikki sijaintipaikat edellyttävät asemakaavan muutosta.

Mikäli toimintalaajuutta kasvatetaan nykyisestä eli vastaanotetaan selvästi nykyistä enemmän tai nykyisistä poikkeavia jätevesiä tai käsitellään puhdistusprosessissa syntyvä jätevesiliete puhdistamon yhteydessä, poikkeavat vaikutukset prosessivaihtoehdoittain. Majasaaren jätekeskuksen suotovesien vastaanotto siten, että jätekeskus kerää kevään suoto- ja sulamisvedet riittävän suureen tasausaltaaseen ja pumpkaa ne viemäriin vähitellen sulamiskauden jälkeen, on mahdollista kaikissa vaihtoehdoissa. Sulamiskaudella suotovesiä ei vastaanoteta. Kaikissa vaihtoehdoissa on varauduttu suhteellisen suureen teollisuusjätevesien määrän kasvuun, joka kattaa esim. reilusti St1:n nykyisen bioetanolilaitoksen käytön täydellä kapasiteetilla. Teollisuusjätevesien määrän kasvattaminen merkittävästi esisuunnitelman varauksesta muuttaisi koko suunnitelman lähtökohtia merkittävästi, jolloin pian puhuttaisiin yhteispuhdistamosta teollisen toimijan tai toimijoiden kanssa.

Käsiteltävän yhdyskuntajäteveden määrän arvioidaan hieman vähenevän. Nykyiseen puhdistamoon perustuvassa vaihtoehdossa ei voida vastaanottaa merkittävästi lisäjätevesiä ja sen laajennettavuus on vaihtoehdoista huonoin, aktiivilietelaitoksen laajennettavuus on paras.

Esisuunnitelmassa on varauduttu lämpöpumpuin ottamaan käsitellyn jäteveden lämpöenergia hyötykäyttöön. Sillä jätevedenpuhdistamosta saadaan lämpöenergian suhteen omavarainen käyttämättä kaikkea jäteveteen sitoutunutta lämpöä. Puhdistusprosessissa syntyvän jätevesilietteen mädätyksellä saatava lämpöenergia on arviolta 5-6 kertaa pienempi ja tarvittava investointi moninkertainen lämpöpumppuyksikköön verrattuna.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Nykyisen laitoksen hyödyntämiseen perustuva vaihtoehto VE 0+ nykyisen laajuisena tulkittaneen saneeraukseksi eikä se tarvinne ympäristölupaprosessia. Nykyinen lupa ei sisällä mädätystä tai muuta lietteen käsittelyä, joten sellaisen lisääminen laukaisee luparosessin. Muut vaihtoehdot katsottaneen uuden rakentamiseksi ja vaatinevat uuden ympäristölupaprosessin.

Nykyisen puhdistamon hyödyntämiseen perustuva perusvaihtoehto on investointi- (21,2 M€) ja käyttökustannuksiltaan (1,29 M€/v) edullisin. Muiden vaihtoehtojen investointikustannukset ovat 27,4-35,7 M€ ja käyttökustannukset 1,33-1,53 M€/v, näistä biologinen suodatin on edullisin ja aktiivilietelaitos kallein. Vaihtoehto VE 0+ voidaan toteuttaa vaiheittain, jolloin investointi voidaan jakaa 5-10 vuoden ajalle ja akuutti investointitarve olisi noin 16,0 M€. Puhdistamon sijoittaminen muualle kuin nykyisen puhdistamon paikalle nostaa pumppaamo- ja viemärirakentamistarpeen vuoksi kustannuksia jonkin verran.

Edullisimpaan perusvaihtoehtoon VE 0+ lisätty typenpoistolaitos lisää investointikustannuksia noin 3,3 M€ ja käyttökustannuksia noin 1,24 M€/v. Mädätyksen ja typenpoistolaitoksen lisäys kasvattaa investointikustannuksia noin 9,0 M€ ja vähentää käyttökustannuksia noin 0,14 M€/v, jos biokaasu käytetään puhdistamon lämmittämiseen. Muissa prosessivaihtoehdoissa kustannusvaikutukset ovat saman suuntaisia. Mädätysvaihtoehdon kokonaiskustannusvaikutusta arvioitaessa on huomioitava mädätysjäännöksen jatkojalostus ja menekki sillä yhdyskuntajätevesilietteestä valmistetun maanparannusaineen todennäköisin käyttökohde on viherrakentaminen.

Mittavalla 21-38 miljoonan euron investoinnilla on merkittävät vaikutukset Kajaanin Veden asiakkailta perittävillä maksuilla rahoitettavaan talouteen, aiheuttaen merkittäviä korotuspaineita jätevesimaksuihin, jotka myynnin vähentyessä vielä korostuvat. Mikäli investointi rahoitetaan asiakasmaksuilla osin etupainotteisesti niitä korottamalla ja täten tarvittavaa lainamäärää pienentäen, on korotustarve edullisimmassakin vaihtoehdossa nykyisellä tuloutuksella omistajalle noin 3,5-4,0 % vuosittain, kun arvioitu korotustarve ilman jätevedenpuhdistamoinvestointia on noin 2,0 %/v.

Vesihuoltolain mukaan vesihuollosta perittävien maksujen tulee olla sellaiset, että niillä pystytään kattamaan vesihuollon käyttö- ja investointikustannukset. Maksuihin saa sisältyä kohtuullinen tuotto sijoitetulle pääomalle. Kaupunki voi omistajana tai muutenkin tukea vesihuoltoa. Investointi voidaan rahoittaa Kajaanin Veden toimesta kokonaan tai omistaja voi tukea investointia. Ainakin Kajaanin Veden perustarpeet ylittävien investointien rahoituksen olisi perusteltua tulla muulta taholta kuin Kajaanin Veden asiakkailtaan perimistä maksuista. Mahdolliset muut julkiset avustumahdollisuudet tullaan selvittämään ja niitä ei ole tässä huomioitu. Juuri käynnistyneessä sopeuttamissuunnitelman päivityksessä tavoitteena on vähentää investointitarpeita ja sopeuttaa palveluita vähenevään väestöön.

Lisätietoja antaa johtaja Juha Nurminen, p. 044-7100 258 tai sähköposti etunimi.sukunimi(at)kajaani.fi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Juha Nurminen, Johtaja

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunta pyytää kaupunginhallitukselta omistajan kantaa jätevedenpuhdistamon esisuunnitelmassa esitetyistä sijoitus- ja prosessivaihtoehdoista ja tulevan toiminnan laajuudesta. Näkemystä pyydetään siitä, mitä Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunnan on huomioitava ja mihin sen on kiinnitettävä huomiota valitessaan vaihtoehtoa, jonka pohjalta aloitetaan hankkeen yleissuunnittelu.

Lisäksi Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunta pyytää omistajalta (alustavaa) kantaa hankkeen rahoituksesta, jotta Kajaanin Vesi -liikelaitos voi laatia tulevat talousarvionsa tähän kantaan perustuen. Onko Kajaanin Vesi -liikelaitoksen varauduttava rahoittamaan hanke itse vai osallistuuko omistaja siihen ja kuinka suurella osuudella?

Kantaa pyydetään mahdollisimman pian kevääseen 2022 mennessä, jotta yleissuunnittelu voidaan käynnistää viimeistään alkusyksyllä 2022.

Päätös

Hyväksyi.

Konsernijaosto, 16.05.2022, § 23

Valmistelijat / lisätiedot:

Jussi Heikkinen

jussi.heikkinen@kajaani.fi

Tekninen johtaja

Nykytilanne.

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen nykyinen Peuraniemen jätevedenpuhdistamo on rakennettu vuonna 1975 ja sitä on laajennettu ja saneerattu sen jälkeen useaan kertaan. Jätevedenpuhdistamossa käsitellään kaikki Kajaanin viemäroidyt yhdyskuntajätevedet niin Kajaanin Vesi -liikelaitoksen omalta toiminta-alueelta kuin Kajaanissa toimivilta viemäriosuuskunnilta. Lisäksi puhdistamolla käsitellään Kajaanissa syntyvät sako- ja umpikaivolietteet. Yhdyskuntajätevesistä poikkeavien teollisuusjätevesien yms. määrä on suhteellisen vähäinen.

Jätevedenpuhdistamo käsittelee jätevedet kemiallis-biologisesti fosforia saostamalla ja orgaanista ainesta biologisessa suodattimessa poistaen. Jätevesiliete kuivataan ruuvikuivaimella tai lingolla ja kuivattu liete toimitetaan nykyisen sopimuksen mukaisesti vuoden 2026 loppuun asti jatkokäsittelyyn Gasum Oy:n biokaasulaitokseen Ouluun ja vähäisessä määrin Kuopioon.

Peuraniemen jätevedenpuhdistamolla on toistaiseksi voimassa oleva Pohjois-Suomen Aluehallintoviraston myöntämä ympäristölupa (Dnro PSAVI/303/22.2/2016), jossa on asetettu puhdistusvaatimukset biologiselle hapenkulutukselle (BOD7-ATU) ja kokonaisfosforille (Ptot). Lisäksi vesistöön johdettavan jäteveden on täytettävä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

kemiallisen hapenkulutuksen (CODCr) ja kiintoaineen osalta valtioneuvoston yhdyskuntajätevesistä antaman asetuksen (888/2006) vaatimukset. Puhdistamoa on käytettävä siten, että lämpimänä kautena saavutetaan mahdollisimman hyvä ammoniumtypen hapetusteho. Jätevedenpuhdistamo täyttää toiminnallaan ympäristöluvan vaatimukset hyvin mutta sen tekninen käyttöikä tietyiltä osin lähestyy loppuaan.

Tiivistelmä Kajaanin veden jätevedenpuhdistamon vaihtoehtoista esiselvityksen pohjalta.

Kajaanin Vesi -liikelaitos on teettänyt Ramboll Finland Oy:llä esisuunnitelman Kajaanin jätevedenpuhdistamovaihtoehtoista nykyisen puhdistamon käyttöiän päättymisen jälkeen tämän vuosikymmenen lopussa. Suunnitelmassa on tarkasteltu Kajaanin Vesi -liikelaitoksen jätevedenpuhdistamon nykytilannetta, ennusteita ja tulevaisuuden kehittämisvaihtoehtoja. Suunnittelun lähtökohtana on ollut toiminta nykyisessä laajuudessaan huomioiden jäteveden sisältävän lämpöenergian sekä aurinkoenergian hyödyntäminen sekä tulevaisuuden puhdistusvaatimusten kuten haitta-aineiden poisto, desinfiointi/hygienisointi, mikromuovit ja fosforin talteenotto laajennusvarauksina ja siinä on huomioitu myös mm. Majasaaren jätekeskuksen suotovesien ja naapurikuntien jätevesien vastaanoton sekä oman lietteenkäsittelyn vaikutuksia valittavaan ratkaisuun.

Puhdistamolle tarvittavan maa-alueen pinta-alan tulisi olla vähintään 3 ha ja rakennusoikeuden noin 8.000 k-m², jotta pystytään varautumaan myös tulevaisuuden tarpeisiin. Suunnitelmassa käsitellyistä sijaintivaihtoehtoista ensimmäinen on puhdistamon nykyinen tontti lähiympäristöineen. Sen vaikutusmuutokset ympäröivään alueeseen ovat vähäisimmät verrattuna nykyiseen tilanteeseen. Mikäli puhdistamoa joudutaan laajentamaan merkittävästi tai sijoittamaan rakennuksia selvästi nykyistä laajemmalle alueelle voi lähialueen liito-oravaesiintymä tuoda haasteita vaikka Kainuun ELY -keskuksen mukaan sillä ei pitäisi olla vaikutusta jatkosuunnitteluun. Kajaaninjoen rannalle kaupungin omistamalle pellolle noin 1,5 km luoteeseen sijaitseva sijaintivaihtoehto aiheuttanee vaikutuksia vastarannan asutukselle ja maisemaan. UPM:n tehdasalueelle noin 250 metriä nykyisestä puhdistamosta kaakkoon sijaitsevan sijoitusvaihtoehdon vaikutukset ympäristöön eivät juuri eroa nykyisen puhdistamon sijoituspaikasta mutta edellyttää maa-alueen lunastamista tai vuokraamista ja todennäköisesti merkittäviä massanvaihtoja. Kaikki sijaintipaikat edellyttävät asemakaavan muutosta.

Mikäli toimintalaajuutta kasvatetaan nykyisestä eli vastaanotetaan selvästi nykyistä enemmän tai nykyisistä poikkeavia jätevesiä tai käsitellään puhdistusprosessissa syntyvä jätevesiliete puhdistamon yhteydessä, poikkeavat vaikutukset prosessivaihtoehtoin. Majasaaren jätekeskuksen suotovesien vastaanotto siten, että jätekeskus kerää kevään suoto- ja sulamisvedet riittävän suureen tasausaltaaseen ja pumpkaa ne viemäriin vähitellen sulamiskauden jälkeen, on mahdollista kaikissa vaihtoehtoissa. Sulamiskaudella suotovesiä ei vastaanoteta. Kaikissa vaihtoehtoissa on varauduttu suhteellisen suureen teollisuusjätevesien määrän kasvuun, joka kattaa esim. reilusti St1:n nykyisen bioetanolilaitoksen käytön täydellä kapasiteetilla. Teollisuusjätevesien määrän kasvattaminen merkittävästi esisuunnitelman

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

varauksesta muuttaisi koko suunnitelman lähtökohtia merkittävästi, jolloin pian puhuttaisiin yhteispuhdistamosta teollisen toimijan tai toimijoiden kanssa.

Käsiteltävän yhdyskuntajäteveden määrän arvioidaan hieman vähenevän. Nykyiseen puhdistamoon perustuvassa vaihtoehdossa ei voida vastaanottaa merkittävästi lisäjätevesiä ja sen laajennettavuus on vaihtoehdoista huonoin, aktiivilietelaitoksen laajennettavuus on paras.

Esisuunnitelmassa on varauduttu lämpöpumpuin ottamaan käsitellyn jäteveden lämpöenergia hyötykäyttöön. Sillä jätevedenpuhdistamosta saadaan lämpöenergian suhteen omavarainen käyttämättä kaikkea jätevetteen sitoutunutta lämpöä. Puhdistusprosessissa syntyvän jätevesilietteen mädätyksellä saatava lämpöenergia on arviolta 5-6 kertaa pienempi ja tarvittava investointi moninkertainen lämpöpumppuyksikköön verrattuna.

Nykyisen laitoksen hyödyntämiseen perustuva vaihtoehto VE 0+ nykyisen laajuisena tulkittaneen saneeraukseksi eikä se tarvinne ympäristölupaprosessia. Nykyinen lupa ei sisällä mädätystä tai muuta lietteen käsittelyä, joten sellaisen lisääminen laukaisee luparosessin. Muut vaihtoehdot katsottaneen uuden rakentamiseksi ja vaatinevat uuden ympäristölupaprosessin.

Nykyisen puhdistamon hyödyntämiseen perustuva perusvaihtoehto on investointi- (21,2 M€) ja käyttökustannuksiltaan (1,29 M€/v) edullisin. Muiden vaihtoehtojen investointikustannukset ovat 27,4-35,7 M€ ja käyttökustannukset 1,33-1,53 M€/v, näistä biologinen suodatin on edullisin ja aktiivilietelaitos kallein. Vaihtoehto VE 0+ voidaan toteuttaa vaiheittain, jolloin investointi voidaan jakaa 5-10 vuoden ajalle ja akuutti investointitarve olisi noin 16,0 M€. Puhdistamon sijoittaminen muualle kuin nykyisen puhdistamon paikalle nostaa pumppaamo- ja viemärirakentamistarpeen vuoksi kustannuksia jonkin verran.

Edullisimpaan perusvaihtoehtoon VE 0+ lisätty typenpoistolaitos lisää investointikustannuksia noin 3,3 M€ ja käyttökustannuksia noin 1,24 M€/v. Mädätyksen ja typenpoistolaitoksen lisäys kasvattaa investointikustannuksia noin 9,0 M€ ja vähentää käyttökustannuksia noin 0,14 M€/v, jos biokaasu käytetään puhdistamon lämmittämiseen. Muissa prosessivaihtoehdoissa kustannusvaikutukset ovat saman suuntaisia. Mädätysvaihtoehdon kokonaiskustannusvaikutusta arvioitaessa on huomioitava mädätysjäännöksen jatkojalostus ja menekki sillä yhdyskuntajätevesilietteestä valmistetun maanparannusaineen todennäköisin käyttökohde on viherrakentaminen.

Konsernijaoston kanta jätevedenpuhdistamovaihtoehtoihin ja ratkaisuihin liittyen:

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunta pyytää kaupunginhallitukselta omistajan kantaa jätevedenpuhdistamon esisuunnitelmassa esitetyistä sijoitus- ja prosessivaihtoehdoista ja tulevan toiminnan laajuudesta. Näkemystä pyydetään siitä, mitä Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunnan on huomioitava ja mihin sen on kiinnitettävä huomiota valitessaan vaihtoehtoa, jonka pohjalta aloitetaan hankkeen yleissuunnittelu

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Jätevedenpuhdistamoratkaisussa on syytä kiinnittää huomiota ratkaisuvaihtoehtoista riippumatta seuraaviin ympäristö-, teknistaloudellisiin- ja elinvoimanäkökulmiin:

- Toimitaan heti alkuvaiheesta alkaen kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Huomioidaan ympäristöystävällisyys, toimintavarmuus ja toimintojen elinkaari.
- Pysytään mahdollisimman paljon rakennetun ympäristön alueella (SP1 tai SP3). Tällöin rakentamaton ympäristö ja luonto säästyvät tämän hankkeen vaikutuksilta.
- Tavoitellaan mahdollisimman tehokasta puhdistusprosessia. Vesistöön päätyvä veden pitäisi olla puhtaampaa kuin on luonnollisesti purkupaikalla. Purkupuutella ei saisi aiheuttaa ylimääräistä lämpökuormaa purkupaikan läheisyyteen tai jokialueelle.
- Varmistetaan riittävä kapasiteetti ja sopivat prosessit tiedossa olevien oman tämänhetkisen verkoston ulkopuolisten toimijoiden, kuten Majasaaren jätekeskuksen alueen, Renforsin rannan yhteisöjen ja sako ja umpikaivolietteiden vastaanoton aiheuttaman jätevesien käsittelytarpeiden osalta.
- Suunnitellaan laitoksen prosessit siten, että prosesseissa tarvitaan mahdollisimman vähän ulkopuolista energiaa. Ja mahdolliselle ylijäämäenergialle pohdittava joko säilytysratkaisu omaa käyttöä ajatellen tai jälleenmyynti asiakkaalle jo suunnitteluvaiheessa.
- Suunnitellaan ja sopimustasolla sovitaan kiinteään aineen, olipa se mädätysjäännöstä tai lietettä, prosessointi siten, että alueelle, kunnalle tai jätehuoltoviranomaiselle ei aiheudu myöhemmin ylimääräistä pitkänkään ajan kuluessa harmia sen käsittelystä.
- Huomioidaan ennakoiden, ettei myöhemmin mahdollisesti tiukentuvat lupamääräykset aiheuta merkittäviä investointitarpeita niiltä osin, kun ne ovat tiedossa hankesuunnitteluvaiheessa.
- Toteutetaan laitoksen suunnittelun, toteutuksen ja koko elinkaaren mittaisen kunnossapidon osalta paikallisen kumppaniverkoston kartoitus jo hankesuunnitteluvaiheessa. Tavoitteena on järjestää mahdollisimman paljon työtä alueelle, kun laitos on toiminnassa.
- Suositellaan olemassa olevien verkostojen ja nykyisten laitoksen rakenteiden hyödyntämistä mahdollisimman laajasti, siten että uudistetun laitoksen elinkaari on hyvin lähellä uuden vastaavan laitoksen elinkaarta, mikäli päädytään saneeraus vaihtoehtoon.
- Huomioidaan huoltovarmuus ja mm. kyberturvallisuus teknisissä ratkaisuissa. Turvalliset etähallintayhteydet toiminnan joustavuuden lisäämiseksi päivitys ja varallaolotilanteisiin.
- Suositellaan kartoitusta rahoituslähteiden osalta esimerkiksi KAMK kuntapalveluiden kanssa hankerahoitusmahdollisuuksien selvittämiseksi kokonaishankkeen eri vaiheisiin.

Konsernijaosto huomauttaa, että esiselvityksestä ei käy selvästi esille millainen realistinen käyttöikä laitoksen osalta saavutetaan saneerausratkaisuissa, ja mitkä ovat elinkaaren aikaiset vertailukelpoiset kustannukset VE 0+ tai muissa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

saneerausratkaisussa uudisrakentamiseen verrattuna. Toisin sanoen milloin saneerausratkaisussa on seuraavien saneerausinvestointien ajankohta ja millaisia ne ovat yhteensä koko vertailukelpoisen elinkaaren ajan. Onko kokonaan uusi laitosratkaisu esimerkiksi 50 vuoden elinkaarella vai saneerattu laitosratkaisu, lisättynä tulevien saneerausten kustannukset 50 vuoden aikana, kustannustehokkaampi kokonaisratkaisu.

Konsernijaosto nostaa esille tässä yhteydessä Kainuun jätehuollon kuntayhtymän hallinnoiman Majasaaren alueen alapuoliset vesistöt. Kuntayhtymä johtaa omalla jätevedenpuhdistamolla käsitellyt jäte- ja suotovedet avo-ojia pitkin Mainuanjärven ja -joen kautta eteenpäin. Valvontaviranomainen Kainuun ELY-keskus on joutunut puuttumaan hallintopakkokeinoin vuodesta 2019 alkaen kuntayhtymän jätevesien hallintaan, koska jätevesien käsittely ei ole ollut ympäristölupaehtojen mukaista. Toisin sanoen kuntayhtymä ei ole pystynyt kehittämään oman jätevedenpuhdistamonsa prosesseja sellaiseksi, että ympäristöluvassa määrätyt lupaehdot täyttyisivät. Toinen kuntayhtymän ympäristöluvassa hyväksytty ratkaisu jäte- ja suotovesien käsittelyn suhteen on niiden johtaminen Kajaani Veden kunnalliselle Peuraniemen jätevedenpuhdistamolle. Tästä ratkaisuvaihtoehdosta olisi hyvä käydä neuvottelut Kajaanin veden ja Kainuun jätehuollon kuntayhtymän kesken ennen jätevedenpuhdistamon varsinaisen toteutussuunnittelun käynnistämistä. Neuvotteluiden tarkoitus olisi selvittää millaisilla ehdoilla ja taksoilla Kajaanin vesi voisi ottaa kuntayhtymän jätevedet käsiteltäväksi uudella tai saneeratulla jätevedenpuhdistamolla tai voisiko jätevedenpuhdistamon kokonaisratkaisun toteuttaa yhteisinvestointina.

Hankkeen rahoitukseen liittyen olisi hankesuunnitelmassa syytä selvittää onko nykyinen kunnallinen jätevedenpuhdistamoratkaisu hyvä nykyaikainen ratkaisu vai onko syytä selvittää yhteishankemahdollisuuksia, osakeyhtiö muotoisia ratkaisuja tai erillisiä palveluntuottajaratkaisuja.

Lisätietoja asiasta antaa tekninen johtaja Jussi Heikkinen puh. 040 678 3246 tai sähköposti [etunimi.sukunimi \(at\) kajaani.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)kajaani.fi)

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Konsernijaosto esittää kaupunginhallitukselle konsernijaoston kantana Kajaanin Vesi -liikelaitoksen esisuunnitelmaan jätevedenpuhdistamovaihtoehtoihin liittyen esittelytekstissä mainitun kannanoton.

Päätös

Hyväksyi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Jussi Heikkinen, Tarja Lempeä
jussi.heikkinen@kajaani.fi, tarja.lempea@kajaani.fi
Tekninen johtaja, Talousjohtaja

Jätevedenpuhdistamon rahoitustarve ja sen jaksottuminen eri vuosille tulee tarkentaa investointisuunnitelman tarkentumisen yhteydessä. Kajaanin Veden ei ole tarkoituksenmukaista muodostaa erillistä rahastoa jätevedenpuhdistamon investointiin liittyen, vaan kaupunki voi käyttää olemassa olevaa investointivarausta tähän tarkoitukseen.

Investoinnin rahoitus suunnitellaan ja toteutetaan kaupungin talouspalvelujen toimesta. Investointi voidaan toteuttaa ottamalla uutta lainaa tai esimerkiksi tulouttamalla sijoitusomaisuutta. Rahoitus suunnitellaan tarkemmin investointihetken rahamarkkinatilanteen pohjalta. Kajaanin Veden tuloutustavoitetta on mahdollista tarkastella tämän investoinnin yhteydessä.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus antaa Kajaanin Vesi -liikelaitoksen esisuunnitelmaan jätevedenpuhdistamovaihtoehtoja esittelytekstissä esitetyn kannanoton.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että jätevedenpuhdistamon rahoitustarve ja sen jaksottuminen eri vuosille tulee tarkentaa investointisuunnitelman tarkentumisen yhteydessä. Kajaanin Veden ei ole tarkoituksenmukaista muodostaa erillistä rahastoa investointiin liittyen. Kaupunki voi käyttää olemassa olevaa investointivarausta tähän tarkoitukseen. Kajaanin Veden tuloutustavoitetta on mahdollista tarkastella tämän investoinnin yhteydessä.

Päätös

Hyväksyi.

Kaupunginhallitus lisäsi lausuntoon yksimielisesti virkkeen: Kaupunginhallitus toteaa myös, että lietteiden käsittelyn osalta on tavoiteltavaa, että niistä tuotetaan biokaasua paikallisesti.

Tiedoksi

Kajaanin Vesi -liikelaitoksen johtokunta, Kajaanin Veden johtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

§ 146

Ympäristöterveydenhuollon järjestäminen Kainuussa 1.1.2023 alkaen

KAJDno-2021-1116

Valmistelija / lisätiedot:

Tuija Aarnio

tuija.aarnio@kajaani.fi

Hallintojohtaja

Liitteet

1 FCG_ympäristöterveydenhuolto__Kainuu_Loppuraportti14.6.2022..pdf

2 Liite 2. Tilastot ja suoritteet

3 Liite 3. Tilat ja muita mittareita 2021

Kainuun ympäristöterveydenhuollon tehtävät on hoidettu vuodesta 2005 alkaen maakunnallisesti osana Kainuun hallintokokeilua ja myöhemmin Kainuun Soten toimintoja kuntien yhteisesti tekemien päätösten perusteella.

Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueista annetun lain mukaan kunnalla tai yhteistoiminta-alueella on oltava vähintään 10 htv:n resurssi tehtävien hoitamiseen.

Ympäristöterveydenhuolto hoitaa terveydensuojelulain, elintarvikelain, eläinlääkintähuoltolain ja tupakkalain mukaiset tehtävät sekä lisäksi joitain tehtäviä mm. eläinsuojelulain ja ympäristönsuojelulain perusteella. Päätehtävät ovat elintarvikevalvonta, terveydensuojelu, tupakkavalvonta ja eläinlääkintähuolto. Ympäristöterveydenhuollon toimialue on koko Kainuu. Yksikön henkilöstöresurssit ovat noin 31 htv, ja ne jakautuvat lähes tasan eläinlääkinnän ja ympäristöterveydenhuollon muiden tehtävien välillä. Terveystarkastajat toimivat kahdessa tiimissä (terveydensuojelu /elintarvikevalvonta) ja työalueena on usea kunta tai vaativissa tapauksissa koko maakunta. Valvontaeläinlääkäreitä on yksi ja praktikoiden päivystystyössä on eriytetty pieneläin- ja suurelänpäivystys.

Hyvinvointialueista annetun lain perusteella ympäristöterveydenhuollon tehtävät eivät siirry hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen, vaan tehtävät säilyvät kuntien järjestämisvastuulla. Kuntien yksimielisillä päätöksillä, jotka tuli tehdä 31.12.2021 mennessä, tehtävä olisi voitu edelleen sopia hoidettavaksi hyvinvointialueella. Kainuun kuntien valtuustot tekivät asiasta päätökset joulukuussa 2021, osa kunnista ei halunnut siirtää tehtävää hyvinvointialueelle.

Ympäristöterveydenhuollon nykytilasta ja tulevasta järjestämisvaihtoehdosta on teetetty selvitys FCG Oy:llä. Selvityksen perusteella kuntien ja ympäristöterveydenhuollon toimijoiden näkemys on, että tehtävä onärkevintä järjestää vastuukuntamallilla (ns. isäntäkuntamallilla). Vastuukunnalla tulee olla motivaatio vastaanottaa ja kehittää toimintaa sekä sen tulee olla resursseiltaan tarpeeksi vahva kyetäkseen hoitamaan tehtävä ja sen vaatima hallinto.

Kuntien valtuustojen tulee hyväksyä kuntien yhteistoimintasopimus ja muutokset hallintosääntöihin alkusyksystä, jotta tehtävien siirtyminen kyetään valmistelevaan vuoden vaihteeseen mennessä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus toteaa lausuntonaan, että valmistelua jatketaan niin, että Kainuun ympäristöterveydenhuollon tehtävät hoidetaan jatkossa vastuukuntamallilla (ns. isäntäkuntamalli), jossa isäntäkuntana toimii Sotkamon kunta.

Kuntien valtuustojen tulee hyväksyä asiaa koskeva yhteistoimintasopimus syyskuun 2022 loppuun mennessä.

Päätös

Hyväksyi.

Tiedoksi

Kainuun kunnat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

§ 147

Kaupungin tietoturvan sisäisen valvonnan seurantaraportti

Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

§ 148

Lausunto kotoutumisen edistämisestä annetun lain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta

KAJDno-2022-514

Valmistelija / lisätiedot:

Tuija Aarnio

tuija.aarnio@kajaani.fi

Hallintojohtaja

Liitteet

1 Lausunto hallituksen esitykseen eduskunnalle kotoutumisen edistämisestä annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt mm. kaupungilta lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle kotoutumisen edistämisestä annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi. Lausunto on tullut antaa 10.6.2022 mennessä.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki kotoutumisen edistämistä. Kotoutumista edistäviä palveluita järjestettäisiin osana uutta kunnan kotoutumisohjelmaa sekä muina kotoutumista edistävinä yleisen palvelujärjestelmän mukaisina palveluina. Kunnan kotoutumisohjelma olisi maahanmuuttajien alkuvaiheen kotoutumispalveluiden kokonaisuus, jonka vähimmäissisällöstä säädettäisiin lailla. Kotoutumisohjelmaan sisältyisi vähintään osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi, kotoutumissuunnitelma, uusi monikielinen yhteiskuntaorientaatio, koulutusta, muita palvelutarpeeseen perustuvia kotoutumista ja työllistymistä edistäviä palveluita, ohjausta ja neuvontaa sekä jatko-ohjaus ohjelman päättyessä.

Esityksellä lisättäisiin kotoutumissuunnitelmien tavoitteellisuutta ja vahvistettaisiin kotoutumisen edistämisen työelämälähtöisyyttä. Kotoutumisohjelmaan sisältyvään kieli- tai kotoutumiskoulutukseen lisättäisiin kielitaidon päättötestaus ja omaehtoisten opintojen tukemisen edellytyksiä muutettaisiin siten, että maahanmuuttajan olisi mahdollista suorittaa loppuun kotoutumissuunnitelman voimassaoloaikana aloitettu, työttömyysetuudella tuettava omaehtoinen opintokokonaisuus. Maahanmuuttajien koulutus- ja työllistymispolkuja tehostettaisiin vahvistamalla osaamisen tunnistamista ja kotoutumiskoulutuksen yhteensovittamista muiden työllisyys- ja koulutuspalveluiden kanssa. Erityisesti yhteensovittamista tehtäisiin työllisyyden, osaamisen kehittämisen, hyvinvoinnin ja terveyden sekä osallisuuden edistämisen suunnittelun kanssa.

Kotoutumislakia koskevalla lakiehdotuksella selkeytettäisiin kansainvälistä suojelua saavien kuntaan ohjaamista ja eri viranomaisten vastuita kiintiöpakolaisten vastaanoton alkuvaiheessa. Ilman huoltajaa maahan tulleiden lasten ja nuorten asumisen ja tuen järjestämisestä tulisi osa hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevaa sosiaalihuoltoa. Esityksellä esitetään muutettavan sosiaalihuoltolakia, vapaasta sivistystyöstä annettua lakia, henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa annettua lakia sekä muita kotoutumislakia koskevaan lakiehdotukseen liittyviä lakeja.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Kotoutumislakia koskevan lakiehdotuksen mukaan osa valtion kunnille korvaamista erityiskustannuksista säilytettäisiin nykyisellään ja osa korvattaisiin jatkossa hyvinvointialueille. Esityksen mukaan valtio maksaisi kunnille ja hyvinvointialueille laskennallista korvausta kansainvälistä suojelua saavien vastaanotosta ja kotoutumista edistävien palvelujen järjestämisestä. Korvausjärjestelmän yksinkertaistamiseksi osa nykyisin erikseen korvattavista kustannuksista, kuten tulkittamisesta aiheutuneet kustannukset, sisällytettäisiin osaksi laskennallista korvausta. Lisäksi osa kustannuksista, esimerkiksi uuden monikielisen yhteiskuntaorientaation sekä matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalvelujen järjestäminen, esitetään korvattavan kunnille osana peruspalvelujen valtionosuutta.

Kainuussa kotouttamistehtäviä suorittavat viranomaistahot, Kainuun ELY-keskus, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja Kajaanin kaupungin kansainväliset palvelut, ovat yhteistyössä laatineet lakiehdotuksesta liitteenä olevan lausunnon.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi viranomaisten yhteisesti antaman lausunnon kotoutumisen edistämistä uudistavasta lainsäädännöstä.

Päätös

Hyväksyi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

§ 149

Työryhmän perustaminen Kainuun hyvinvointialueen kanssa Karpalo ja Temppu hankkeiden edistämiseksi

KAJDno-2021-216

Valmistelija / lisätiedot:

Jussi Heikkinen

jussi.heikkinen@kajaani.fi

Tekninen johtaja

Kajaanin kaupunki ja Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä ovat suunnitelleet yhdessä Kainuun sotien tarpeiden ja erilaisten selvitysten pohjalta peruskorjaushanketta (Karpalo) kaupungin vanhalle pääterveysasemalle vuosien 2020-2021 aikana. Karpalo -hanke jäi odottamaan hyvinvointialue uudistusta ja Kainuun hyvinvointialueen toiminnan käynnistämistä. Asiat ovat nyt edenneet ja hankkeen edistämiseksi on tarpeellista perustaa työryhmä.

Yhteistyössä Kainuun pelastuslaitoksen ja ympäristöteknisen toimialan välillä on suunniteltu pelastuslaitos ja kunnallistekniikan varikko rakennushanketta (Temppu). Hankkeen hankintavaiheessa saadut tarjoukset olivat huomattavasti kustannusarviota suuremmat ja hankinta jouduttiin keskeyttämään. Kainuun pelastuslaitos on siirtymässä vuoden 2023 alussa osaksi Kainuun hyvinvointialuetta. Temppu hanketta edistetään edelleen mutta sen toteuttamisaikataulu viivästyy alkuperäisistä arvioista ja näin ollen uusi sopimuskumppani tulee olemaan Kainuun hyvinvointialue. Kajaanin kaupungin näkökulmasta tehokkain toimintamalli on ottaa Temppu hankkeen edistäminen saman työryhmän edistettäväksi.

Työryhmän tehtävänä on:

1. Päivittää hankkeiden suunnitelmat ja aikataulut
2. Määritellä kokonaiskustannusarviot ja vuokratasot hyvinvointialueelle sovitun vuokranmääräytymisperusteen mukaisesti
3. Valmistella hankesopimukset ja vuokrasopimukset osapuolten välille päätöstentekoa varten.

Työryhmän tavoiteaikataulu on 15.11.2022.

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää Kainuun hyvinvointialueen aluehallitukselle työryhmän perustamista Karpalo ja Temppu -hankkeiden edistämiseksi valmistelutekstin mukaisella toimeksiannolla ja pyytää nimeämään tarvittavat henkilöt työryhmään hyvinvointialueelta. Työryhmään nimetään kaupungin puolelta tekninen johtaja Jussi Heikkinen, toimitilapäällikkö Markku Haverinen ja rakennuttajapäällikkö Henri Summanen. Työryhmän koollekutsujana toimii Henri Summanen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginhallitus nimeää työryhmään luottamushenkilöjäsenen, ja esittää aluehallitukselle samaa menettelyä, mikäli se nähdään tarpeelliseksi.

Päätös

Hyväksyi.

Kaupunginhallitus nimesi työryhmään Teuvo Hatvan.

Tiedoksi

Kainuun hyvinvointialueen aluehallitus, Markku Haverinen, Henri Summanen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

§ 150

Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus

Päätökset ovat nähtävänä Kajaanin kaupungin verkkosivuilla.

Hallintojohtaja

Avustuspäätös:

§ 24 Tapahtuma-avustus 30-vuotis Juhlakonsertti / Kajaanin Tanssimusiikkiklubi ry, 30.05.2022

§ 25 Tapahtuma-avustus Tsemppileiri 2022 / Kajaanin Junnu Hokki 68 ry, 30.05.2022

§ 26 Tapahtuma-avustus Kansalliset sulkapallokisat / Kajaanin Sulkapalloilijat ry, 30.05.2022

§ 27 Tapahtuma-avustus Ruuhenveto soutu-uistelu Cup / Kainuun Vapaa-ajankalastajat ry, 01.06.2022

Hankintapäätös (Kainuun hankintarengas):

§ 6 Tietosuojamateriaalin hävittäminen 2. optio 1.1.2023 - 31.12.2023, 03.06.2022

Henkilöstöjohtaja

Avustuspäätös:

§ 8 Koulutusapurahahakemus_luokanopettaja, 30.05.2022

§ 9 Koulutusapurahahakemus_luokanopettaja 2, 30.05.2022

§ 10 Koulutusapurahahakemus_lehtori, 09.06.2022

Henkilöstöpäätös:

§ 9 Omaehtoisen kouluttautumisen tukeminen_luokanopettaja, 30.05.2022

§ 10 Nuorisosihteerin nimikkeen muutos, 09.06.2022

Kaupunginjohtaja

Avustuspäätös:

§ 19 Yrityspalveluseteli Right on Me, 07.06.2022

§ 20 Yrityspalveluseteli VAuvahoiva Broder, 07.06.2022

§ 21 Yrityspalveluseteli VAuvahoiva Broder (Uusi päätös), 13.06.2022

Hankintapäätös:

§ 17 Kulttuurituottajapalvelun hankinta vuodelle 2022, 02.06.2022

Pysäköinninvalvoja

Ajoneuvon siirtopäätös:

§ 15 Ajoneuvon VW Bora siirtäminen Laajankankaankadulta Heinisuon varastoalueelle, 01.06.2022

§ 16 Ajoneuvon Nissan siirtäminen Osmonkadulta Heinisuon varastoalueelle, 31.05.2022

§ 17 Ajoneuvon Skoda siirtäminen Rupukkavaarasta Heinisuon varastoalueelle, 08.06.2022

Muu päätös:

§ 2 Siirtoajoneuvojen luovuttaminen Kainuun Auto ja Varaosa Oy:lle 2/2022, 14.06.2022

Työllisyyspäällikkö

Avustuspäätös:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

§ 29 Kajaani Venäjä -seura Ry:n kuntalisähakemus (Jatkohakemus), 25.05.2022

§ 30 Kajaanin Venäjä-seura ry:n kuntalisähakemus, 14.06.2022

§ 31 Kajaanin Venäjä-seura ry:n kuntalisähakemus, 14.06.2022

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Päätetään, ettei asiakirjoihin tehtyjä päätöksiä siirretä toimitielimen käsiteltäväksi.

Päätös

Hyväksyi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

§ 151

Kaupunginhallituksen tiedoksi merkittävät asiat

KAJDno-2021-1352

Valmistelija / lisätiedot:

Tuija Aarnio

tuija.aarnio@kajaani.fi

Hallintojohtaja

Kokousten pöytäkirjat:

Kajaanin Mamselli -liikelaitoksen johtokunta 25.5.2022

Sivistyslautakunta 25.5.2022

Vuolijoen aluelautakunta 30.5.2022

Konsernijaosto 3.6.2022

Työllisyysjaosto 8.6.2022

Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitoksen johtokunta 9.6.2022

Kainuun pelastuslautakunta 9.6.2022

Ympäristöteknisen lautakunnan lupajaosto 15.6.2022

Tiedoksi merkittävät:

Iltakouluasiat, ryhmäkokoukset ja kokousaikataulu, oheisliite.

Vakinaiset työ- ja virkavalinnat 5 2022, oheisliite.

Hallinto-oikeuden päätös 677/2022 asiassa, jolla hallinto-oikeus on kumonnut lupajaoston päätösten kaupunginhallituksen tekemän valituksen johdosta, oheisliite. (KAJDno-2020-1342)

Korkeimman hallinto-oikeuden päätös H1302/2022 yleiskaavan hyväksymistä koskevassa valituslupa-asiassa. Korkein hallinto-oikeus on hylännyt Kajaanin Äkälänniemen osayleiskaavasta tehdyn valituslupahakemuksen. Kaava on tullut voimaan. Oheisliite (KAJDno-2017-1437).

Ehdotus

Esittelijä: Jari Tolonen, Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus merkitsee pöytäkirjat tiedokseen eikä siirrä niihin sisältyviä päätöksiä otto-oikeudella käsiteltäväkseen.

Päätös

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Hyväksyi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Kajaanin kaupungin asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§138, §139, §140, §141, §142, §143, §144, §145, §146, §147, §148, §149, §150, §151

Muutoksenhakukielto

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §